

NAZIAI SKANDINA ISPANIJOS LIAUDIES KARO LAIVUS

Amunicijos Gamintojai Rengias Kitai Rugiapiutei

Amuniciją Gaminti Galinčių Kompanijų Šėrai
Pabrango Ant 52 Milijonų Dolerių

TIKISI GAUTI DIDELIUS UZSAKYMUS IS ANGLIJOS

Toronto, Lapk. 22.—Iš kariškos gamybos nusipenčėje Kanados kapitalistai vėl pradėjo rankas trinti iš džiaugsmo. Jie vėl laukia didelės rugiapiūtės, nors ir dabar neblogo auga jų kapitalas.

Kai tik pasklido gandai, kad Anglija duos didelius amunicijos užsakymus, amuniciją gaminančių kompanijų šėrai pabrango ant 52 milijonų dolerių. Tai gražus pelnas! Tai tik didesnių kompanijų.

Nors valdžia tyli, tačiau kai kurios firmos atvirai sako, jog į Kanadą atvyko keturi Anglijos atstovai, kurie su savim turį tuos užsakymus.

Kanados kapitalistai nemaža pelno prisilupo 1914-18 metų kare. Bet dabar tikisi dar di desnės rugiapiūtės. Būsimam kare bus daugiau naudojami amunicijos ir ginklai. Vieni orlaiviai sunaudos daugybės bombų ir šovinių kulkosvaizdžiams.

Tas faktas taip pat aiškiai rodo, kad karas arti visai.

Hamiltono Gavo Užsakymą Gaminti Šovinius

Hamilton, Ont., Lapk. 20.—National Steel Car Corporation prezidentas Robert S. Hart laikraščiu korespondentams pranešė, kad jo firma gavo užsakymą iš Anglijos pagaminti naujo tipo šovinių už \$500,000.

Jis sakė, kad gamyba prasidės už kokių trijų mėnesių. Girdi, šis užsakymas duosiąs progą prisirengti didesnei gamybai. Tikisi gauti didesnį užsakymą.

Tas parodo, kad Kanados valdžia, sakydama, jog Kanada nesirengia gaminti amuniciją del Anglijos, nemažai meluoja.

ITALIJA IR VOKIETIJA PASKELBUSIOS KARA

Madridas, Lapk. 23.—Valdžios organas, Juventud, sako, kad Italija ir Vokietija, pripažinusios Ispanijos valdžia fašistus, paskelbė karą.

"Visų šalių proletariatas turi vienytis prieš naują pavojų," pareiškimas sako. "Rusija, Meksika ir tarptautinis liaudies frontas mūsų pusėj."

Manoma, kad Italija ir Vokietija pradės atvirai remti sukilėlius, nors ir iki šiam laikui buvo niškiai matoma, kad sukilėliai laikosi tų šalių pagelba.

Milijonas Paryžiečių Demonstravo Gatvėmis

Paryžius, Lapk. 22.—Vienas milijonas paryžiečių demonstravo gatvėmis, iškėlė priešfašistinius plakatus ir vėliavas, reikėdami simpatiją Ispanijos liaudžiai, ir nuliudimą del mirties draugo Salengro.

Salengro, socialistas, buvęs biauariai atakuojamas buržuazinės spaudos, būk jis laike pereito karo buvo pabėgęs iš fronto. Nors teismas jį išteisino, tačiau sako, kad jis nusižudęs nepakeldamas tų atakų.

KETURIUS UZMUSE IR DAUGELI UZGRIUVO

Juneau, Alaska, Lapk. 23.—Keturi asmenys užmušti, septyni sužeisti ir 25 užgriuti nuo kalno beslinkstančios žemės šiame Alaskos miestelyje.

Nuo kalno nupuolė didelis smotas žemės ir užgriuvo ant apartamentinių namų. Juose buvę žmonės buvo užgriuti gyvi arba užmušti.

Žuvo Žymus Ispanijos Sindikalistų Vadas

Maskva, Lapk. 22.—Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos organas Pravda su apgailėstavi nu rašo apie Ispanijos sindikalistų vadą B. Durutį, kuris peičitą penktadienį mirė nuo žaiztų, kurias padarė jo kūne fašistų paleistis kulkos. Jis vadovavo būriams milicijos, kuri ginna Madridą.

Durutis, nors ir anarchistas, iš pat pradžios šaukė visus anarchistus prie disciplinos, prie sudarymo centralinės vadovybės ir galingos armijos. Jis vadovavo darbininkams Aragon fronte. Paskui atvyko ginti Madridą.

"Revoliucinė Ispanija neteko pasišventusio kovotojo ir mirtino fašizmo priešo," rašo Pravda apie Durutį.

Sklokinkų Tėvas Trockis Vėl Sugautas

Novosibirsk, SSRS, Lapk. 19.—Beteisiant E. M. Strikling, vokiečių inžinierų, ir kitus devynis specialistus, Sovietų piliečius, kaltinamus kontrevoliuciniame veikime, kaltinamieji prisipažino, kad eksplozija mainose Vakarų Sibire buvo suplanuota Leonui Trockiiui įsakius "pravesti sabotažą įvairiais galimais būdais."

Teisiamieji kaltinami taipgi planavime nužudyti draugą Staliną ir kitus Sovietų Sąjungos vadus, kurių nužudymo reikalauja Leonas Trockis.

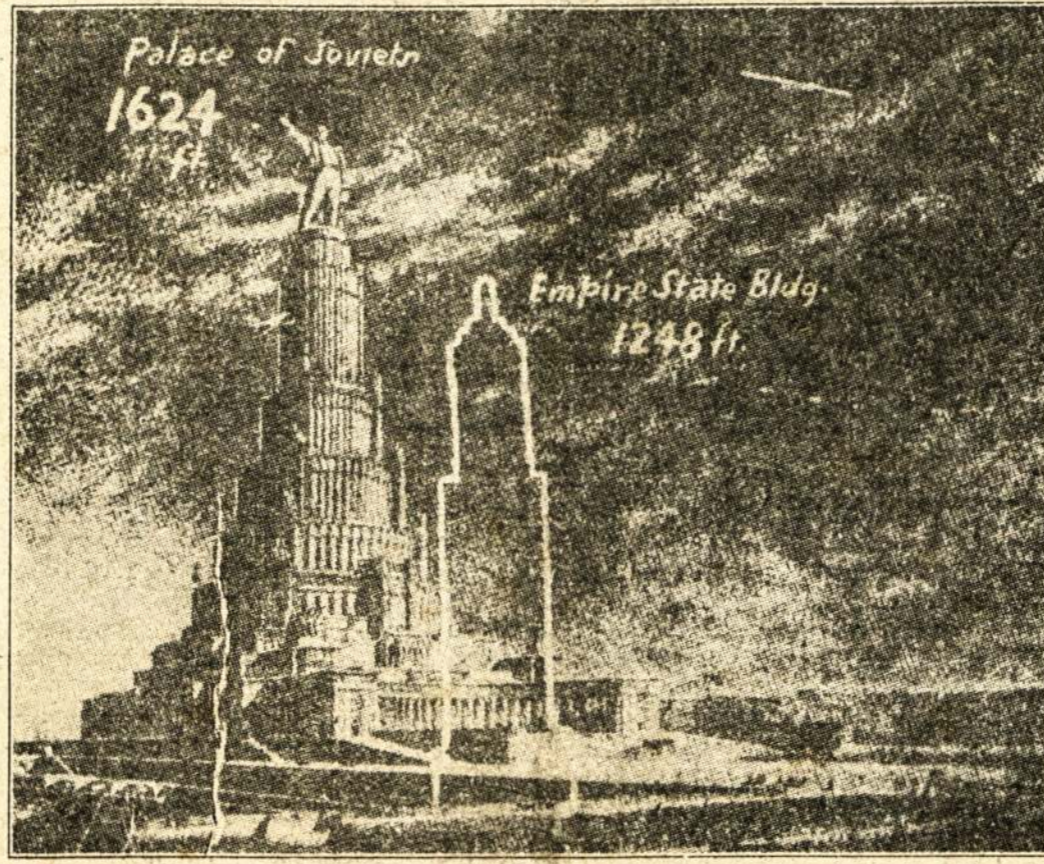
Sovietų Teismas Nusmerkė Mirtin 9 Fašistus

Maskva, Lapk. 22.—E. I. Stikling, vokiečių inžinierius, kuris dirbo Kemerovo angliakasykloje už inžinierų, ir 8 jo draugai, pildė jo įsakymus, visi kontrevoliucionieriai, s a botazinkai, Sovietų teismo liko nusmerkti sušaudymui.

Teisme paaiškėjo, kad jis palaikęs ryšius su Vokietijos slapta policija ir Trockio draugais užsienyje, ir organizavo ne tik sabotažą, mainų eksplozijas, bet ir draugo Molotovo nužudymą.

Kuomet prasikaltėliai buvo klausinėjami teisme, įvairios mainierių delegacijos susirinko į teismą ir kumštis iškėlė stovėjo. Gauta šimtai tūkstančių rezoliucijų nuo darbininkų susirinkimų, kurios reikalavo "sušaudyti banditus."

Montreal, Lapk. 24.—J. E. De Patrick, kuris sakė, kad išnaukins visus komunistus, jei bus išrinktas majoru, n u t eistas dviems metams kalėjimo.

Šis paveikslas parodo, kiek bus aukštesnis Sovietų namas Maskvoje, kai bus užbaigtas, už didžiausį pasaulyje budinką Empire Building, New Yorke. Empire Building turi 1248 pėdas aukščio, o Sovietų namas turės 1624 pėdas aukščio. Jis skaitysis aukščiausiu budinku visame pasaulyje.

Susikirtimai Tarp Japonijos ir Chinijos Jau Pradedama Virsti Nuolatinium Karu

Japonijos Siunčiami Mongolai Plikiasi Su Chinijos Kariuomene Ant Suiyuan-Chahar Rubežiaus

IR OFICIERIAI ISEINA I STREIKĄ

San Francisco, Lapk. 23.—Unijos, prie kurių priklauso laivų oficeriai, šiandien iššaukė streiką visuose Suvienytų Valstijų uostuose.

Sakoma, kad pirmą kartą toks atsitikimas, kad oficeriai streikuoja.

ISPANIJOS SOCIALISTAI PIKTINASI TROCKISTAIS

Barcelona, Ispanija, Lapk. 23.—Trebala, Suvienytos Socialistų Partijos Katalonijoje organas, piktinasi trockistų provokacijomis.

"Apsigynimo komitetas," tas laikraštis rašo, "kurį sudaro visi priešfašistiniai elementai, rengiasi padaryti galą trockistų provokacijoms ir uždaryti jų laikraštį, Riom."

"Kuomet Madridas mobilizuoja paskutines jėgas sumušimui morokiskos kavalerijos ir legionierių, kurie jau pradėjo veržtis į miestą, tai tas laikraštis užimtas vien tik atakomis ant Sovietų Sąjungos ir Sovietų valdžios taipgi ir Madrido gynimo komiteto.

"Trockistų laikraštis Katalonijoje, Labatalla, varo tą pačią propagandą. Padarykime galą šiom provokacijom tos dvielėdės grupės, kuri begėdiškai gina fašistus, kurie žudo Madrido moteris ir vaikus," laikraštis baigia.

Vokietija Žada Nutraukti Ryšius Su SSRS

Londonas, Lapk. 24.—Diplomatinis Daily Telegraph korespondentas pareiškė, kad Vokietijos ambasadorius Ribbentrop informavęs Baldwiną, kad Vokietija nutrauks diplomatinis ryšius su SSRS. Baldwinas tam nepritaręs.

NANKINGO VALDŽIA SIUNČIA 10 DIVIZIJŲ PAGELBON

Sanghai, Chinija, Lapk. 23.—Eina smarkūs mūšiai į šiaurvakarius nuo Hsingho miesto, ant Suiyuan-Chahar rubežiaus. Japonijos siunčiami mongolai veržiasi į Suiyuan provinciją, o Suiyuan provincijos kariuomenė ginasi. Sako, kad kol kas atmuša juos.

Nankingo valdžia siunčia Suiyuan provincijai pagelbon 10 divizijų kariuomenės ir 50 orlaivų.

Japonija csanti nusistačius Suiyuan provinciją prijungti prie Chahar provincijos, nes tik Suiyuan provincija iš trijų Vidurinės Mongolijos provincijų laikanti Nankingo valdžios puse. Suiyuan provincijos paėmimas Japonijai esąs labai reikalingas, kad prisirengti karui su Sovietų Sąjunga.

Karo išsiplėtimas esąs neišvengiamas. Norint karo išsiplėtimą sulaukyti, esą reikalinga Chinijai nusileisti ir tą provinciją atiduoti Japonijai. Tačiau Chinija nebegalinti daugiau nusileisti. Liaudis kylanti prieš valdžią, jeigu valdžia neimanti ginklo ir neginanti savo žemių.

LOJALISTAI NUSKANDINĖ FASISTŲ LAIVĄ

Casablanca, Morocco, Lapk. 23.—Lojalistų torpėdinis laivas Graviņa nuskandinęs sukilėlių karinį laivą Appolina.

Įsitėmykit Liaudies Balso Adresą

Kad jūsų raštai ir pinigai visada pasiekūt redakciją ir administraciją stengkitės teisingai užrašyti adresą. Gerai įsitėmykit Liaudies Balso adresą:
Liaudies Balsas
P. O. Station C,
Box 1013,
Toronto 3, Ont.

SEPTINIOLIKA JA PONOLOS ORLAIVIŲ BOMBARDUOJA SUIYUAN

Peiping, Lapk. 23.—Septyniolika Japonijos karinių orlaivų sėja bombas ant Suiyuan provincijos kariuomenės, kuri ginasi nuo Japonijos vedamų mongolų.

SOVIETAI NEBEPASIRAŠO SUTARTIES SU JAPONIJA

Maskva, Lapk. 24.—Kadangi Japonija sudarė sutartį su Vokietija prieš Sovietų Sąjungą, Sovietų Sąjunga nebeprasirašo žuvavimo sutarties, kuri buvo padaryta kelios dienos atgal su Japonija.

MANOMA, KAD BRAZILIJOS REAKCIONIERIAI NUŽUDYS PRESTES

Rio de Janeiro, Lapk. 23.—Manoma, kad Brazilijos valdžia Pan-American kongresą atidarys su nužudymu Brazilijos komunistų vado draugo Prestes, kuris laikomas kalėjime.

VILNIAUS STUDENTAI PABAIGĖ STREIKĄ PRIES ZYDUS

Varšava, Lapk. 23.—Dvylika šimtų Vilniaus studentų pabaigė bado streiką, nes universiteto valdžia sutiko išpildyti jų reikalavimą žydus studentus mokinti atskirai.

ONTARIJOS FARMŲ JAUNIMAS PRIES AMUNICIJOS GAMYBĄ

Toronto, Lapk. 24.—Ontarijos provincijos jaunimo konvencija išnešė griežtą rezoliuciją prieš amunicijos gaminimą Kanadoj.

Londonas, Lapk. 20.—Anglija sako, kad protestuosianti prieš sukilėlių užsimojimą užblokuoti Barcelonos uostą. Tačiau pareiškė, kad bus informuota Anglijos laivams, kad jie šalintys to uosto.

Liaudies Milicija Narsiai Grumiasi Su Sukileliais

Per Kelias Dienas Sukilėliai Nepažengė Pirmyn; Kaikuriose Vietose Atstumti

ASTURIJOS MAINIERIAI ATSIEMĖ ATGAL OVIEDO

Madridas, Lapk. 24.—Ispanijos valdžia paskelbė, kad Vokietijos torpėdiniai laivai nuskandino vieną Ispanijos karinį laivą, o kitam nepataikė. Kadangi sukilėliai neturi nei vieno torpėdinio laivo, tai manoma, kad valdžios pranešimas pamatuotas.

Vokietijos ir Italijos laivai nuolatos plaukioja Ispanijos pakrastyje.

Nežiūrint to, kad fašistai vokiškais ir itališkais orlaiviais ir iš kanuolių bombardavo miestą begailėstingai, sugriovė daugybę budinkų ir namų, užmušė tūkstančius žmonių, tačiau pei paskutinės kelias dienas jie nepasivarė pirmyn. Pranešimas sako, kad lojalistai, su pagelba priešfašistinių kovotojų iš kitų šalių, ne tik kad atlaikė naujus sukilėlių puolimus, bet dar atstūmė kai kuriose vietose. Narsiai kovoja italai darbininkai pabėgę iš Ethiopijos laike karo ant Ethiopijos. Valdžia pranešė kad Madrido gynėjai apsupo 2,000 fašistų Casa de Campo parke. Kiek pirmiau buvo skelbta, kad lojalistai išsprogdinę minas, kurios buvo užtaisytos po apkasais, kurie pastaruoju laiku buvo užimti fašistais, ir daugybę fašistų užmušė.

Valdžia pranešė, kad Asturijos mainieriai galutinai užėmė Oviedo miestą pačioj šiaurėj.

Madrido valdžia įsakė išsi kraustyti iš Madrido Italijos ir Vokietijos atstovybėms, kadangi tų šalių valdžios Ispanijos valdžia pripažino fašistus. Bėga iš Madrido ir kitų šalių atstovybės

"SUMUŠEM NEPALEON, SU MUSIM IR FRANKO

Hendaye, Francija, Lapk. 24.—"Mes kataloniečiai sumušėm Hannibal, Pampey, Charlemagną ir Napoleoną," sako kataloniečiai, "tai sumušime ir Franko." Jie sako, kad Franko gyresis jog Madridą paimsias į tris dienas, o dabar jau kuone keturios sąvaitės ir dar už miesto tėbėra. Sukilėliams stokuoją entuziazmo ir amunicijos, jie sako.

MEXICO MIESTE DEMONSTRAVO 150,000 ŽMONIŲ

Mexico, City, Lapk. 23.—Šiame Meksikos mieste perėitą šeštadienį demonstravo 150,000 žmonių. Demonstracija buvo sušaukta išreiškimui simpatijos Ispanijos liaudžiai. Meksika yra vienintėlė kapitalistinė šalis, kuri duoda paramą Ispanijos liaudžiai.

KOMUNISTŲ PARTIJA PASIUNTE ISPANIJAI \$2,700

Toronto, Lapk. 25.—Komunistų Partija per Komitetą Ispanijos Demokratijai Ginti pasiuntė lojalistams viso \$2,700.

SAKO POPIEZIUS PRADESIĄ KAMPANIJĄ PRIES DEMOKRATIJA

New York, Lapk. 23.—The Methodist Federation for Social Service paskelbtam savo aplinkraštyj sako, kad vatikano paskelbta kampanija prieš komunistų Ispanijoj ir kitur tikrenybėj yra kampanija prieš demokratiją visam pasaulyj.

BETHUNE SAKO MADRIDO SUKILELIAI NEPAIMS

Toronto, Lapk. 24.—Montrealietis daktaras, Norman Bethune, savo telegramoj Komitetui Ispanijos Demokratijai Ginti sako, kad "Madridas niekad nebus paimtu."

"Čia pasireiškia nepaprastas priešfašistinių kovotojų pasiryžimas," jis sako.

EXTRA

Madridas, Lapk. 25.—Geraizina valdžios jėgas žmonės šiandien pareiškė, kad lojalistai tikrai atmuš fašistus nuo Madrido. Fašistams stokuoją maisto.

Lojalistų jėgos turj apsupę fašistų būrius, siekiančius iki 600. Casa del Campo parke esą apsupta 2,000 fašistų.

SUBMARINAI LYDESIA PREKINIUS LAIVUS

Londonas, Lapk. 24.—Anglijos admiralitetas pareiškė, kad submarinų komandos laivas Cyclops ir aštuoni kiti submarinai šplaukė iš Malta į Ispanijos vandenis.

Šie submarinai saugosią, kad nieko blogo neatsitiktų prekiniam Anglijos laivams, kadangi Franko paskelbė, jog jis neleisias jokių laivų į lojalistų uostus.

Sovietų Sąjungos prekinis aivus taip pat lydėsia Sovietų Sąjungos kariniai laivai. Sukilėliai jau nekarta yra sulaukę Sovietų prekinis laivus. Sukilėliai skelbia, kad jie nuskandinę SSRS laivą su amunicija del lojalistų.

Madride yra, manoma, kad Europa artinasi prie karo, katalonija Italija ir Vokietija mobilizuoja kariškas jėgas prieš Ispanijos respublikos gynėjus.

Ispanijoj Sukilėliai Nužudė Jau 200,000

Madridas, Lapk. 20.—Ispanijos unijų (U.G.T.) centro komitetas skelbia, kad iki šiam laikui sukilėliai nužudė jau 200,000 žmonių.

Unijų vadovybė savo manifeste į viso pasaulio darbo žmones prašo darbininkų ir visų demokratijos šalininkų išreikšti savo solidarumą Ispanijos liaudžiai, kovojančiai prieš fašizmą.

Taip pat smerkia nesikišimo politiką. "Šalin nesikišimo paktas," ji sako manifeste. Kuomet leidžiama fašistams teikti pagelbą, nesikišimo politika tarnauja ne liaudžiai, bet fašizmui.

KANADA BIJO, KAD KANADOS ORLAIVIAI NETEKTŲ ISPANAMS

Ottawa, Lapk. 23.—Kanados valdžia kariškų orlaivų Meksikai nebeparduosiant todėl, kad per Meksiką nepatektų Ispanijos valdžiai.

New York, Lapk. 25.—Pereitą naktį mirė viena iš Siamo dvyinių. Antroji tapo atskirta su peiliu ir daktarai sako, kad jos gyvybei nėra pavojaus.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina: Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Karo Debesys Tirštėja

Japonija sudarė karinę sutartį su Vokietija. Prieš ką? Prieš komunizmą, sako Japonija. Prieš kokį komunizmą? Prieš Japonijos komunistus? Nejaugi Japonija kviesis Vokietijos nazius pagalbos prieš Japonijos komunistus? Nieko panašaus. Japonijoje komunistinis judėjimas nėra toks stiprus, kad jis gręstų Japonijos valdonams. Ta sutartis padaryta sujungimui Vokietijos ir Japonijos jėgų prieš Sovietų Sąjungą.

Vokietija ir Italija Ispanijos valdžia pripažino sukilėlius-fašistus. Tai atviras prisidėjimas prie Ispanijos liaudies skerdikų. Taip pat Mussolinis skelbia, kad Italija neleis Ispanijoje įsikurti "komunistinei" valstybei. Franco paskelbė blokadą lojalistų uostams. Anglija tą blokadą pripažino. Franco reikalauja iš Francijos \$20,000,000, kuriuos lojalistai nugalėję į Franciją.

Viršuj suminėti faktai rodo, kad fašizmas rengiasi karui už perdalinią pasaulio. Vokietija, Italija, Japonija, su Anglijos pritarimu, mobilizuojasi karui prieš Sovietų Sąjungą ir kitas demokratines šalis. Ispanija buvo išrinkta pirmoji užpuolimui. Sekanti bus Čekosllovakija. Paskui seks Rumunija. Japonija veržiasi į Kiniją.

Išrodo, kad pasaulyje nėra pakankamai stipraus bloko su laikymui tų karo rengėjų, nes Anglija ant kiekvieno žingsnio palaiko tuos smurtininkus. Karo pavojaus pralaimėjimas gula ant darbo masių. Tik darbo masės, susijungę į platų liaudies frontą, savo išstojimais gali parodyti tiems krauju liejikiams, kad pasaulyje yra tokia jėga, kuri sulaukys jų rankas.

Tai Bent Demokratai

Amerikos Darbo Federacijos lyderis, William Green, šaukė, kad unijistai turi kovoti prieš diktatūrą. "Stovėkit, kaip Gibraltar uola," jis sakė kreipdamasis į viso pasaulio darbininkus. "Mes turime mokintis iš to, kas kitur atsitiko ir vystyti unijizmą, kad jis prieš kiekvieną diktatorių stovėtų kaip Gibraltar uola." Bet jis ir jo draugai griežtai atmetė prašymą, kad būtų leista Ispanijos valdžios atstovams atskreipti į ADF konvencijos delegatus. Greenas sakė, kad reikia laikytis bešališkai.

Matote, kaip jis elgiasi. Jis liepė unijistams kovoti prieš fašizmą, bet atsisako duoti žodį demokratijos gynėjų atstovei, Izabelei Palencijai. Kuomet diktatorių budeliai tūkstančiais smaigia demokratijos gynėjus, jis liepia nesikišti—lai juos smaigia.

Šiandien darbo klasei—net ir tai pačiai kapitalistinei demokratijai—ne toks didelis pavojus iš paties fašizmo, kiek iš tokių vadų. Fašizmas nepajęgtų nugalėti milijonines darbo žmonių mases, jei jos būtų vienyjamos į vieną jėgą. Bet kuomet atsiranda tokių darbininkų vadų, kurie šaukia darbininkus nesikišti, kuomet kitos šalies darbininkus smaigia fašistiniai budeliai, fašizmui lengva žengti pirmyn.

Nemažai žalos neša darbininkams Greeno kova prieš industrines unijas. Industrinės unijos, apimančios ištisas industrijas, yra daug galingesnis ginklas darbininkų rankose prieš išnaudojtojus ir fašizmą. Į ką būtų panašu, jei vieno departamento darbininkai streikuotų, o kitų dirbtų? Tai tas pats, kaip susikišti rankas į kišenę ir žiūrėti, kaip grupė darbininkų grumiasi su visos industrijos bosais ir jų talkininkais—policija ir šnipais.

Del Antgalvio Pakeitimo

Kadangi smarkiai vystosi liaudies judėjimas, todėl ir spaudoj turi atsispindėti to judėjimo dvasia. Del tos priežasties daugelis Kanadoj išeinančių laikraščių jau senai pakeitė laikraščio antgalvius, kad daugiau atitektų tam judėjimui. Tas pats daroma ir su Kanados lietuvių laikraščiu.

Kanados lietuvių turi tik vieną laikraštį. Todėl ji skaito ne tik darbininkai, bet ir valstiečiai ir maži biznieriiai. Į jį rašo Kanados lietuvių kongreso dalyviai, įvairių įsitikinimų lietuviiai. Vadinasi, jo turinui turi tiktai ir vardas. Liaudies Balsas yra tinkamiausias vardas kanadiečių laikraščiui. Jis apima visą liaudį, visą jos judėjimą. Laikraščio skaitytojai ir rėmėjai tą pripažinsite.

Be Šmeižto Nei Žingsnio

"ALDDLD turėjo pasikvietusi visokių 'misijonierių' gyvą galą," rašo J. Jokubynas "Naujienose," darydamas apžvalgą Toronto lietuvių judėjimo per pereiną dešimtmetį. "Bimba buvo 2 ar 3 kartus, Mizara 2 ar 3, Siurba ar Mizara net 'universitetą' buvo įsteigę ir ruošė Lietuvai viršaičius, ap. viršininkus ir ministrus (kodėl gi ne komisarus?—red.), tik prezidento titului nebuvo niekas prusinamas, nes būk Pruseika neketinęs niekam to čino atiduoti..."

"Baigusieji 'universitetai,' kad pradėjo visokias 'graudžias' prakalbas sakyti, tai net bausi kartais darydavom (kelias gi girdešiai?—red.). Temos įvairios. Štai kartą viena 'studentė' savo paskaitoj kad pradėjo šaukt: 'mes draugės kumelės, mes draugės kumelės'... o trečiu kartu pridūrė: kaip tos žydo kumelės, kurios su botagu smarkiai plakamos..."

"Vyrai, klausydami 'paskaitos,' klausia savęs, tai kas gi mes esame?... O vienas apygarsiai murma: 'ėjau į svetainę, bet patalkiau į arklidę.'"

Ne veltui torontiečiai sako, kad J. Jokubyno armija liko tik iš šešių.

Pyksta Už Tiesą

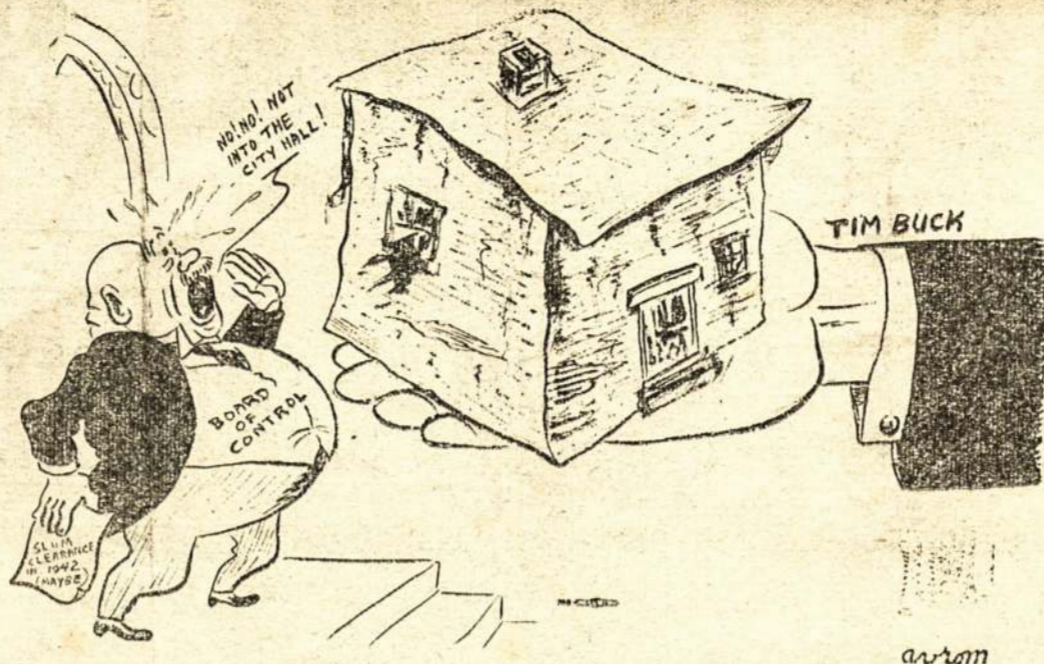
Tas pats J. Jokubynas labai pyksta, kad kas parašo, jog jis pas save laikė Antano Smetonos agentą. Bet dabar pats prisipažįsta:

"Neginėjama tiesa, kad Tysliava išbuvo pas mane virš nurodytą laiką (pusšestos savaitės—red.) su panele V. V.," rašo jis "Naujienose." "Ir taipgi tiesa, kad už Tysliavą buvau užstatęs 150 dolerių ir išgelbėjau jį nuo deportavimo (tai gerą darbą padarei, kad išgelbėjai vieną Amerikos lietuvių mulkintoją—red.). Bet, tur būt skaudžiausia tiesa tai ta, kad Tysliava tapo ištrauktas iš bado nasrų, į kuriuos buvo pakliuvęs. Pirmesni jo 'draugai' paliko jį 'Dievo valiai' ir jau Niagara Falls begyvenant bado šmekla buvo pažiūrėjęs jam į akis. Pas mane atvykus, tas pavojus visiškai išnyko. Žmogui nelaimėj atsidūrus, skaitau sau už pareigą suteikti pagalbą, kokią tik aš galau, nežiūrint, kad tai ir mano priešas būtų."

Lietuviška patarlė sako, kad menkas iš to paukštis, kuris savo lizdą paškudija. Ne geriau yra ir tada, kuomet žmogus savo priešą remia.

Chemikalai Užmušė 1,200 Japonų

Tokio, Lapk. 20. — Siaurinėj Japonijoje, siérarūgščių ir vario mainų apylinkėj, pratrūkus vario rūgščių rezervuarui milijonai galionių chemikalų užplaukė šešis miegančius kaimus ir juose punuodijo apie 1,200 žmonių. Rezervuaro sproginimas įvyko nakčia ir sugriovė apie 500 namų, tuos griuvėsius nunešė į Nishirogawa upę. Šimtus lavonų upė išplovė prie užsisukimų. Daugelis išplautų moterų su vaikais rankose.

Siame paveikslėlyje Daily Clarion karikatūristas Avrom vaizduoja, ką Tim Buck daro, jeigu būtų išrinktas į kontrolierių bordą, tai yra, jis pirmiausiai to bordo susirinkime keltų netikusių gyventi lūšnų sugriovimo ir naujų statymo klausimą, ko Toronto tėveliai nepageidauja.

Liaudies Balso Vajus

Nuo šių metų gruodžio 15 dienos prasidės vieno mėnesio vajus gavimui kuodaugiausiai skaitytojų Liaudies Balsui, kad jis paliktų skaitomas visų Kanados lietuvių. Taipgi, kad sukelti paramos jo palaikymui.

Liaudies Balso troškimas yra surasti ir pasiekti kiekvieną lietuvių, kad ir toliausios Kanados kampuos. Taipgi norima, kad Liaudies Balsas būtų mylimu svečiu ir kaimynu amerikiečių lietuviams, kaipo jų artimiausias kaimynas.

Todėl norima gauti mažiausiai 300 naujų skaitytojų Liaudies Balsui per šį vajų.

Kadangi laikraščiu tokio didumo, kaip šis numeris Liaudies Balso, negalima pasilaikyti iš prenumeratų, todėl šiame atskreipiama pas jus, draugai ir draugės, taipgi pas visas Kanados lietuvių draugijas, kad padėtumėte padengti tą trūkumą. Sulyg smulkmenišką administracijos apskaitinimo, kad stvesti vieniems metams laikraščio biudžetą, t. y. kad pajamos padengtų išlaidas, kad palaikyti vieno dydžio, kaip šis numeris, Liaudies Balsui reikalinga sukelti aukomis mažiausiai \$1,450.

Žinoma, jeigu būtų galimybių kova tiksliausia parodo darbininkiška spauda, nes ji yra darbininkų klasės organizatorius, žibintuvus ir kryžkelių sargas.

Tačiau darbininkiškos spaudos kelias yra nelengvas, ji susiduria su dideliu priešu, kuris pasireiškia melagių, sukčių, išnaudotojų, karo rengėjų ir vergijos mylėtojų grupėse. Tos grupės didžiausiam darbininkų priešui — kapitalistinei spaudai paskiria milžiniškas sumas pinigų. O darbininkiška spauda gema ne iš milijonierių rūmų, bet iš pačių darbininkų pūslėtonis rankomis uždirbtų centų, kuriuos uždirba tarp fabriky sienų. Jie aukoja sunkiai uždirbtus centus, kad ta spauda jiems rodytų kelią į šviesesnę ateitį; kad ta spauda ištrauktų

is ir \$250. Ketvirtam rajonui, apimančiam Edmontoną ir abi vakarines provincijas, 35 skaitytojus ir \$200.

Amerikiečiams kvota neskiiriama, tačiau tikimasi, kad draugai amerikiečiai atsilieps kaip naujais skaitytojais, taip ir aukomis.

Daugiausiai naujų skaitytojų gavusiam udarninkui skiriama didelė dovana: tiktetas į abu galus ir atgal į Torontą iš bile kurios vietos, neišskiriant ir Suvienytų Valstijų. Tik jei laimėtų kas tolimuose Kanados vakaruose, įskaitant Winnipegą, tuomet bus daroma išimtis—bus duodamas tik ekskursijos tiktetas traukiniu. Torontiečiumi laimėjus šią dovana, bus duodamas

tiktetas į Montreala ir atgal, ar į bile kurį miestą Suv. Valstijoje, pavyzdžiui, Brooklyną, Detroitą, Clevelandą, Rochesterį, Chicago ar New Yorką.

Antram ir trečiam udarninkui bus duodama po gražų paveikslą.

Rajonui, iš pildžiusiam didžiausį nuosimtį abelnos kvotos, skaitytojų ir aukų, bus duodamas gražus paveikslas.

Administracija tikisi, kad draugai ir draugės duosite tinkamą atsiliepinimą vajaus reikalavimams. Draugijos prašomos ruošti bent po vieną didelį parengimą Liaudies Balsui. Skaitytojai ir udarninkai prašomi ruošti rinkimui aukų ir naujų skaitytojų.

Liaudies Balso Administracija

NEUŽMIRSKIME PLATINTI IR REMTI DARBININKIŠKĄ SPAUDĄ

Kas trokštą kad darbininkų klasė nusikratytų skurdą ir vergijos reitežius, tas turi stengtis daryti, kad darbininkų klasė ne lygųjį pasaulį pamatytų pilnoj nuogybėj. Turėju vedaumą apipilėsimą ir vedančią į laimėjimą kovą tiksliausia parodo darbininkiška spauda, nes ji yra darbininkų klasės organizatorius, žibintuvus ir kryžkelių sargas.

Tačiau darbininkiškos spaudos kelias yra nelengvas, ji susiduria su dideliu priešu, kuris pasireiškia melagių, sukčių, išnaudotojų, karo rengėjų ir vergijos mylėtojų grupėse. Tos grupės didžiausiam darbininkų priešui — kapitalistinei spaudai paskiria milžiniškas sumas pinigų. O darbininkiška spauda gema ne iš milijonierių rūmų, bet iš pačių darbininkų pūslėtonis rankomis uždirbtų centų, kuriuos uždirba tarp fabriky sienų. Jie aukoja sunkiai uždirbtus centus, kad ta spauda jiems rodytų kelią į šviesesnę ateitį; kad ta spauda ištrauktų

iš nežinystės juos darbininkus, kurie dar iki šiol yra priešingi kovoti prieš vargo ir bado nesėjus ir citi prie lygybės ir brolybės gyvenimo.

Darbininkiškos spaudos pusėje yra pergalė todėl, kad ji eina su teisybe. Nors tie šimtapuslapiniai kapitalistinės spaudos didlapiiai visai puola ir šmeižia darbininkišką judėjimą ir jo spaudą, bet jie mato, kad tokiu būdu negali atsispirti prieš darbininkiškos spaudos teisingus įrodymus. Jie, turėdami savo rankose valdiškas vadeles, griebsiasi smurto.

Štai kad ir Kanados valdymo si forma—labai gražiai skamba, ją vadina "demokratiška." Bet pažiūrėkime, ar mes turime Kanadoje pilną spaudos ir susirinkimų laisvę? Jeigu turime, tai kodėl Kanados valdžia ne visur leido kalbėti demokratiškosios Ispanijos valdžios atvykusiems pasiuntiniams? Sulaukijti jiems kalbą reikalavo tik keletas chuliganų, o plačiosios Kanados žmonių minios jų laukė su džiaugsmu. Na ir neleido keliose vietose jiems atsilaukti. Bet ta pati Kanados vadinama demokratiška valdžia su pagerbimu sutinka Hitlerio atsiųstus laivus, duoda jiems apsaugą nežiūrint, kad didžiausios minios žmonių protestuoja prieš piratų pasiuntinių atsilankymus. Kodėl Kanados valdžia žmogūdžių pasiuntinius myli, o nekencia Ispanijos demokratiškos valdžios atsiųstų pasiuntinių? Kodėl taip yra? Į šį klausimą pajęgs teisingai atsakyti tik tas darbininkas, kuris atydziai skaito darbininkiška spaudą, kuris per ją susipažino su darbininkų ir kapitalistų klasės subudavojimu.

Kanados kapitalistai, sėdėdami "demokratiškose" kėdese, mato, kad jiems nevyksta atmušti darbininkiškos spaudos teisingus faktus ir užmaskuoti jų leidžiamus melus, griebsiasi smurto. To pasekmėje Kanados lietuviai negalim gauti užsieniės darbininkiškos spaudos—

Pastabos

Kapitalistinė spauda rašo, kad laikai gerėja. Kame gi priežastis to laikų gerėjimo? Gi prisirengime naujam karui. Ginkly ir amunicijos gamybai prisirengimas gerina laikus. Pradėjus tuos daiktus gaminti jie dar daugiau pagerės.

Bet kuomet laikai gerėja del kapitalistų, tai jie blogėja del darbininkų. Darbininkams artinasi baisūs laikai. Jie bus draskomi į šmotus frontuose. Jie bus apgriaunami mūrų griuvėsiais. Milijonai kris.

Prisirengimas karui eina vis smarkumu. Kad karas greita bus, abejoti netenka. Klausimas lieka atsakyti, tai ką mes, darbininkai, darysime? Ar duosi nes taip skersti, kaip mūsų se nesnius draugus skerdė 1914-15 metais, ar priešinsimes? Šit klausimą reikia diskutuoti greitai duoti ir jį atsakymą.

Dažnai girdėti darbininkų nusiskundžiant, kad labai tankiai aukas renka. Tas tiesa. Bet klausime mes, ar galima būtų be jų apsieiti? Padiskusavę pamatysime, kad be jų negalim apsieiti. Jos yra renkamos gyvimui mūsų pačių reikalų.

Be pinigų dabar negalima apsieiti. Darbininkų partijos neturi nieko savo. Visos spaustuvės reikalauja apmokėti už kiekvieną darbėlį. Be pinigų negalim gauti šmotelio popierio. O čir reikia visokių atsilaukimų, visokių kitų spausdinių. Matote kad kapitalistai milijonus ant tr išleidžia. Jie stengiasi kontroliuoti liaudies protą. Jie nori įtikinti liaudį, kad gindama jį reikalus pagerins savo būvį.

Sunku yra aukoti, kuomet ki šenėj vėjas laksto. Bet kelis sykus sunkiau prašyti. Bet be to negalima apsieiti. Kol reiks kovoti už duonos plūtą, tol reik aukoti. Kai užbaigsime kovas kai mūsų niekas nebepersekie tuomet mums ir pinigai nebebu

"Laisvė" ir "Vilnis" neleidžia mi. Uždarinėja ir kitų tautdarbininkiška spaudai ir Kanaduris, tačiau tie "demokratiški" ponai visai nei nepamano apidurų uždarymą Hitlerio ir Mussolinio spaudai. Kodėl taip daro? Nagi, kad darbininkai nematytų teisingos gyvenimo eigos aprašymo. Jie puikiai su pranta, kad darbininkų klasė palikus be savo spaudos būtų kaip laivas be vairo. Tuomet kapitalistai dar padidintų išlaidas del ardymo darbininkų vienybės ir užstotų jiems kelią į švie senj rytojų.

Sunki šiandien darbininkam kova su kapitalu delto, kad daug darbininkų klasės narių randa si po kapitalistų įtaką ir duo dasi iš savęs daryti kapitalistų nužemintuosius vergus ir padaryti darbininkų klasės priešais Gal tas dedasi iš gerų norų? Ne! Dauguma darbininkų klasės narių palieka savo priešaitik del to, kad jie neturi klaino supratimo; kad darbininkiška spauda nepasiekia jų ir nenurodo jiems teisingo kelio; kad jų egzistuojanti sąmonė pareina ne nuo jų, bet užkrėsta kapitalistų klasės del išpildymo turčių reikalų.

Mes matome nepatogią aplinkumą, bet neturime nusiminti, kuomet matome, kad kasdien prie darbininkiško judėjimo visame pasaulyje ateina tūkstančiai naujų narių. Jiems parodo atėjimo kelią dar bininkiška spauda. Ji pasiekia visur, kaip fabrikuose, miškuose ir farmose. Tad rėmimas ir platinimas darbininkiškos spaudos yra budavojimu darbininkiško veikimo. Kiekvienas darbininkų paaukotas centas darbininkiškos spaudos stiprinimui sustiprina tą šviesą, prie kurios eina pasaulinis proletariatas.

reikalingi. Reikia neužmiršti, kad aukas renka ne vien darbininkai. Juk kuone kas savaitę mes matome ant gatvių su dežutėmis gražias merginas. Jos pastatytos tam, kad išviliotų dolerius. Tokiu būdu kapitalistų kontroliuojamos organizacijos surenka šimtus tūkstančių dolerių kovai prieš mūsų klasę. Darbininkams rinkti aukas ant gatvių uždrausta.

Darbininkai kapitalistus palaiko įvairiais kitais būdais. Jie moka mokesčius mokyklų palaikymui, kuriuose mokytojai skiepyja priešdarbininkiškas idėjas. Jie moka bažnyčioms, kuriose darbininkus mokina tyliėti ir tada, kada duoda per vieną žandą. Darbininkai moka pinigus už mokslą universitetuose, kur profesoriai skiepija studentams kapitalistines idėjas. Darbininkai moka už radio leidimus, per kuriuos kapitalistai atsimoka su priešdarbininkiška propaganda.

Kur tik darbininkas nesisuka, ten jis moka ir tie jo mokesčiai eina prieš jį. Tik darbininkškam judėjimui paaukoti centai eina jo reikalų gynimui. Už juos yra leidžiama literatūra, kuri kalba už jo reikalus.

Argentinoj lietuvių daug daugiau, negu Kanadoj. Bet tenai šieina net devyni lietuviški laikraščiai. Nekurie iš jų labai blauiūs, fašistiniai. Darbininkškieiems laikraščiams tenka vesti didelę kovą prieš tuos juodlapius. Kiti slepia savo veidą. Su tais labai sunki kova, nes jie nesirodo, kas jie tikrenybėj yra.

Mums kanadiečiams reikia džiaugtis, kad nereikia penėti jokių Lietuvos fašistų agentų. Tačiau neturime nustoti budėję. Kitą kartą piktžolių atsiranda ir gražioj dirvoj. Pastebėtas piktžoles raukime. Neleiskime joms užkrėsti dirvą.

Darbininkų klasei visada tas priešas didesnis, kuris daugiau apsimaskavęs. Atviras priešas negali panaudoti darbininkų prieš darbininką. Gi užmaskavęs sukursto dalį darbininkų prieš darbininkus. O tokių šiuose laikuose labai daug. Tai nauja kapitalizmo taktika. Kapitalizmas taip gudriai pasikinko darbininkus kovai prieš darbininkus, kad ima ilgą laiką, kol jie darbininkai pamato, kad jie ne tuo keliu eina. Bet dažnai būna pertoli nuėję, kad būtų galima sugrįžti.

Kaip jie tą daro? Jie daro taip: Dažniausiai pasiunčia savo agentus į revoliucines organizacijas, kurie ima kelti betvarę. Už pavyzdį galima paimti Jugoslavų konsulą. Jis buvo įkšes savo agentą net į laikraščio administratorių. Tas žmogelis visur prišinosi kitų draugų planams. Bet paskui buvo sugautas. Draugai sugavo konsulo jam adresuotą laišką. Gerai, kad pavyko jį pagauti. Bet jei būtų likęs nesučiuptas, jis būtų patraukęs linkui savęs laug darbininkų. Tačiau jis ilgą laiką sklaidė melus apie Jugoslavų darbininkų vadovybę.

Priešai naudoja įvairius būlus. Fašistai šiandien moka organizuoti sklukas. Jie pasiunčia į revoliucines organizacijas savo agentus, kurie pirma veikia aktyviai. Kai tik įgauna įtaką, tuomet pradeda išstoti prieš vadovybę. Suskaldo narius.

Žinoma, čia neįsivaizduokit, kad tuomi norima pasakyti, jog taip yra tarp lietuvių. Tačiau mintyj turime turėti ir tai. Kapitalistai randa draugų ir tarpe lietuvių. Tą parodo sugauti šnipeliai. Artėjant karui, kapitalistai nesnaus. Nepalikis ir lietuvių.

S. P.

Sobuvos Petras

Hitleris ir Mussolinis Gan Smarkiai Apsiriko

Politiniai tēmytojai mano, kad tų šalių, kurios turi prekybines sąskaitas su Vokietija ir Italija, jų priklausomybė paeina nuo Vokietijos ir Italijos, jos automatiškai puola į fašistinį lagerį, ką parodą daugelis dabartinių įvykių, bet netiesia.

Kitos šalys, nežūrint jų anti-demokratiško valdymosi, nežūrint Vokietijos nazių dedamų geriausių pastangų, kad jas kuostipriausia prištiti prie nazių vežimo, jos aktualiai tolinasi nuo to vežimo, kada naziai pradeda pūsti į dūdą, kad reikia pertvarkyti jų rubežius.

Kada neseniai Mussolinis Milane pareiškė, kad Austrija ir Vengrija turi užimti senasias vietas "atgimusių" Europos šalių chore ir pradėti atsiginuoti prieš Versailles sutartį, jo ruošiamas kelias pasidarė didelės svarbos. Jis aktualiai kreipė dėmesį į Vengriją, kad ji su ginklavimusi eitų ir prie savo rubežių pertvarkymo.

Kuomet šaukimas Austriją ir Vengriją ginkluoties nebuvo sulaukymas pasirašiusių sutartį, šios šalys ginklavosi, o Mussolinio aktinimas peržiūrėti Vengrijos rubežius užtaisė Balkanų valstybėse didelį kiekį politinio dinamito. Tokiai Mussolinio reklamai tuojau pasipriešino Rumunija, kuri valdo gerą plotą pirmiau buvusios Vengrijos teritorijos—Transylvanija.

Neseniai Bucharesto gatvėmis parodavo tūkstančiai "geležinės gvardijos" (nazių) narių, parodydami valdžiai ir šaliai savę stiprumą, kad sutverti vaizdą galutinio Rumunijos virtimo nazišką, bet išgirdus apie Mussolinio šauksmą, kad reikia pertvarkyti Vengrijos rubežius, pats Karolis pareiškė, kad neapleisias kitiems Rumunijos žemės nei colio; jeigu rubežiai kartą buvo nustatyti, turi tokius ir pasilikti.

Toks karaliaus pareiškimas šalyje buvo karštai sutiktas, y patingai tas punktas, kuriam jis ragino neatiduoti nei vieno colio savo teritorijos, kurią gavo laike didžiojo karo.

Tas parodo, kad karalius Karolis ir kiti anti-demokratiniai elementai Rumunijoje Vokietijos nazių režimo tapo priversti su sirūpinti savo vidurine politike ir pradėti priešintis nazių įsteigti Rumunijoje "geležinei gvardijai" ir išlaukinę politiką pasukti arčiau mažosios santarvės (Rumunija, Jugoslavija, Čekoslavija) ir priešintis Romos ir Berlio politiniam pastūmėjimui.

Tai politinė atmaina, paveikusi karalių ir kitus fašistinius Rumunijos elementus, yra begalo didelės reikšmės. Fašistams pareikalavus peržiūrėti rubežius, padarytas žingsnis arčiau prie sunaikinimo naziškų elementų.

Ant Mažųjų Šalių Spaudimas

Be to, karaliaus Karolio pareiškimas yra svarbus ir tuo: Juoni bus sustiprinta mažoji santarvė ir vėl jai pakartota kad mažųjų valstybių išgyvenimas yra einant kartu su anti-fašistiniu blogu, kurį veda SSRS ir Francija.

Fašistų sutartis pertvarkyti Vengrijos rubežius p a d a r i smarkų sukrėtimą ir Jugoslavijoje, nes ir ji valdo didelį plotą buvusios Vengrijos teritorijos Vokietija yra viena iš geriausių Jugoslavijos kostumerių. Jugoslavija įdėjo apie 20 milijonų dolerių del išbudavimo aliuminių fabrikių ir mainų, kas labai reikalinga naziams. Italija yra geriausias pirklys Rumunijos aliejaus. Tačiau kaip Rumunija, taip ir Jugoslavija abipriešingos pertvarkymui rubežių.

Mussolinis rubežių pertvarkymo reikalaujamas norėjo padaryti didelį spaudimą ant Čekoslavakijos ir ją pataukti į Italijos-Vokietijos bloką ir suardyti jos sutartį su Francija ir Sovietų Sąjunga. Tą bedarydamas sukėlė prieš fašistus Rumunija

ir Jugoslavija ir pasuko visą mažąją santarvę eiti prie didesnio susitvirtinimo ir sutarties su Francija ir Sovietų Sąjunga.

Nuo Mussolinio neatsiliko ir Hitleris, jis irgi pagązdino Čekoslavakiją, kad prisidėtų prie jo bloko, kuomet pareiškė, kad 80 nuosimčių Čekoslavakijos prekybos randasi tarp Elba ir Oderio upių pilnoj nazių kontrolė. To pareiškimo pasekmė buvo ta, kad Čekoslavakijos užsienio reikalų ministeris Crofta davė atsakymą, kad Čekoslavakija dar tvirtiau laikysis savo senosioj pozicijoj.

Išsigando ir Lenkija

Italijos ir Vokietijos fašistų spaudimas pertvarkyti rubežius jų pačių politinei naudai paveikė ir į Lenkiją. Lenkija mato, kad fašistai veda mažą Vengriją prie savo rubežių pertvarkymo, tad ką ir kalbėti apie didžiasias valstybes. Ji neabejoja, kad sustiprėjus fašistų blokui Vokietija pareikalas iš jos Aukštutinės Silezijos ir koridorius. To pasekmė yra Lenkijos kariuomenės vadas generolas Rydz-Śmigły važiuo į Franciją.

Tad tikrumoj pasirodė išvada, kad nežūrint, kai fašistai nuo jų ekonominiai paeinantis mažasias valstybes nori prisirišti prie savo vežimo, tačiau, kuomet atsistoja klausimas tuos planus pradėti vykdyti gyvenimui, susitinka iš tų tautų didelių pasipriešinimų. Toks pasipriešinimas ir vėl pradeda stiprinti taikos bloką, kurį it liūtai puola fašistai.

Kuomet Mussolinis paskelbė Milane Vengrijos rubežių pertvarkymo reikalavimą, jis skelbė pasaulinio fašizmo planų realizavimą, bet su tuo sutiko toki pasipriešinimą, apie kurį jis pats nesitikėjo. Čia ir prasidėjo fašizmo krizis. Dabar ir pats Mussolinis graudinasi, kad taip kalbėdamas padarė didelę klaidą.

Piautavas

Kuopos Užgyrė Centro Patvarkymą

Trys savaitės atgal Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Sąrašpinės Pašalpos Draugijos Centro Komitetas p a s k e l b e "Darbininkų Žodyje" vaju, kuris prasidės pirmą dieną sausio, 1937 metų, kad atžymėti 25 metų organizacijos gyvavimo suaktuves. Gaunami laiškai iš tuopų rodo, kad kuopos sutinka su centro sumanymu ir pasiūlytas kvotas žada išpildyti šimtą nuosimčių.

Red Lake, Sudbury, Winnipeg-St. Boniface kuopos užgyrė centro sumanymus ir pasižadėjo išpildyti kvotas.

Gaunami laiškai nuo pavienių Draugai nori stoti į draugijų Long Lake, Kapuskasing, Timmins miestelių draugai žadą organizuoti kuopas. Atsiraiš laugiau kolonijū, kurios pones turėti pašalpinės draugijos tuopas.

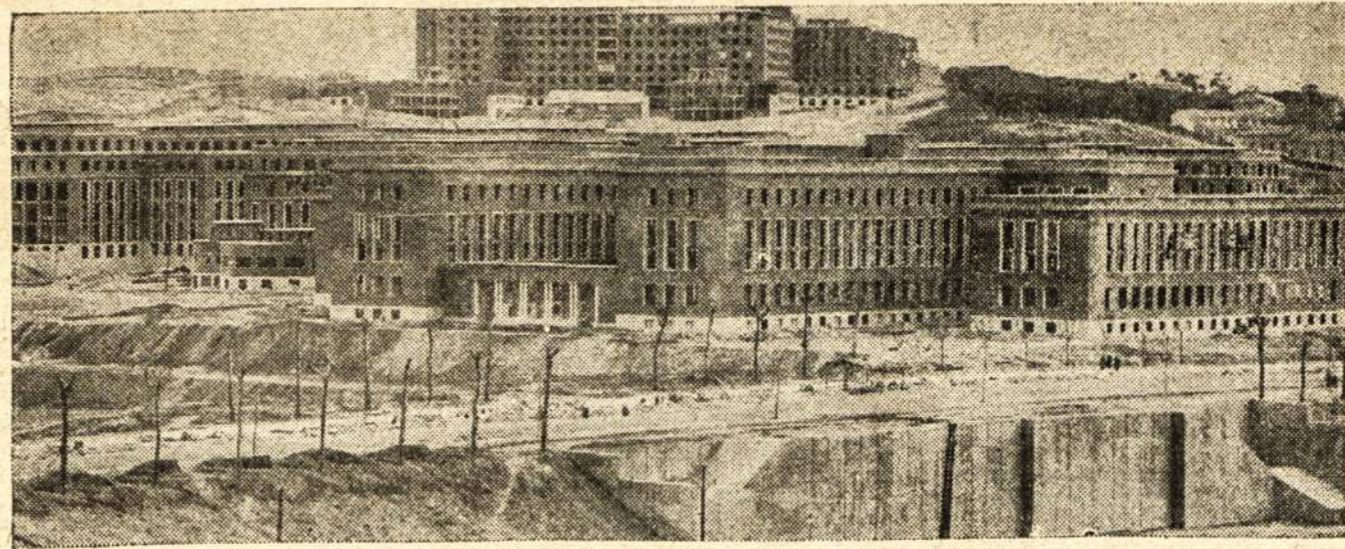
Pritarianti pašalpinės draugijos kuopų tvėrimui parašykite aiškus centrai, nurodant kiek ir ra lietuvių jūsu kolonijoj, ir ir yra galimybų sutverti kuopas, o jeigu ne, tai kodėl?

Rašykite Centro Komiteto sekretoriui K. Narusevičiui, 147 Gore Vale Ave., Toronto, Ont. Pir. A. M.

NUDEGE 100,000 AKRŲ PIEVŲ ALBERTOJ

Calgary, Lapk. 20. — Ugnis nušlavė 100,000 akrų pievų Alberta provincijoj, Cockrane ir Jumping Pound distriktuose.

Ugnis sugriebė keletą namų. Septynios šeimos liko be pastogės. Sudėgė nemažai gyvulių. Taipgi keletas asmenų apdegė—randasi ligoninėj.

Spanijos fašistai, Italijos ir Vokietijos fašistų padedami daug šiuos gražius budinkus. Tai Universiteto miesto dalis, kur dabar eina smarkūs mūšiai. Šitie budinkai miesto pakrastyje.

Montrealo TLC Vadai Nusileidžia Fašistams

Montreal, Lapk. 20. — Montreal Trades and Labor Council nusileido reakcionieriams visai atsitraukdamas nuo Darbo Partijos.

Reakcingesni vadai pravedė tarimą, kuriuomi išmetamas iš konstitucijos punktas, kuris nusako, kad darbininkų unijos nariai turi balsuoti už tuos kandidatus, kurie turi unijos ženklą. Taipgi išmetė kitą punktą, kuris surištas su rinkimais.

Kai kurie TLC nariai tam priešinosi. Vienas ant vietos pareiškė, kad TLC nusileidžia reakcionieriams, kurie daro spaudimą iš lauko.

Tai didelis smūgis darbo žmonių reikalams Montreale.

Kanadoj Užrekordavo 300 Žemės Sukrėtimų

Kanados observatorijos seismologistas, doktoras Hodgsonas, praneša, kad praėjusias metais visoje Kanadoje buvo užregistruota 300 žemės sukrėtimų. Kanados sostinės Ottavos stotis užrekorduoja kas metai po 100 žemės sukrėtimų. Tačiau šiomis dienomis Kanadoje užregistruojama vis daugiau ir daugiau žemės sukrėtimų, nes žmonės pradeda apgyventi visus jos kampus ir įsteigiama daugiau naujų seismologinių stočių. Manoma, kad su pagerinimų stočių atsiras galimybė dar užregistruoti apie šimtą sukrėtimų kas metai daugiau.

Doktoras sako, kad paeinančių žemės sukrėtimų priežasčių Kanadoje tiksliai negalima nustatyti, nes Kanada retai kada pasireiškiančių didelių žemės drebėjimų plote. Didesni žemės drebėjimai pasireiškia Rytinėje Kanadoj, o moksliniais išskaičiavimais sukrėtimų centrai turėtų būti vakaruose, tačiau Britiškioj Kalumbijoj mažai kada sukrėtimų pasireiškia.

Susirgo Viena Siamo Dvynių

Iš New Yorko praneša, kad praeitą savaitę susirgo pneumonija viena iš garsųjų Siamo lyvnių. Antroji mergina yra visiškai sveika, bet del pirmosios ligos turi ir ji gulėti su sergančia ir negali rūkyti, ką ji buvo pratus per 17 metų. Bet taip pat susirgo ir kiti garsieji lyvniai, akosi jaučiasis gerai.

Doktorai sako, kad pirmas tartas sunkiau papuolė susirgti vienai iš Siamo dvynių ir gali šis tos ligos išsivystyti kraujo užnuodijimas, kas beabejonės užkrėstų ir antrąją.

B. C. Uostų Darbininkai Išėjo Streikan

Vancouver, B. C., Lapk. 23. — Tarptautinės Londono g. šiomenu Draugijos sklyrus 38126 nubalsavo prisidėti prie Suvienytų Valstijų jūrininkų streiko. Šiandien jau yra pikietuojamos visos priepilaukos.

Uostų darbininkus pasekė Naujosios Zelandijos laivo Limerik jūrininkai, kurie vakar nubalsavo streikuoti. Manoma, kad tą patį padarys ir kitų laivų jūrininkai.

Sakoma, kad gali įvykti panašiai ir Victoria ir New Westminster uostuose.

Mokslas Nesutinka Su Biblija

ZEMĖ ERDVEJE IR LAIKE

Zemė, kurioje mes gyvename, yra sukantysis rutulys. Jis mums atrodo be galo didelis, bet iš tikrųjų yra tik materijos dulkelė begalinėje erdvėje.

Erdvė, didesnėje dalyje, yra tuštuma. Dideliais tarpais toje tuštumoje žiba karščio ir šviesos centrai; tai yra "pastoviosios žvaigždės." Jos visos sukasi ir juda erdvėje, nors ir yra vadinamos pastoviomis žvaigždėmis; tačiau žmonės ilgą laiką nežinojo, kad jos juda. Jos yra tokios didelės ir taip toli, jog negalima pastebėti jų judant. Tai suprantama tik turint galvoj daug tūkstančių metų. Tos pastoviosios žvaigždės yra taip toli, jog jos, kad ir be galo didelės, žiūrimos net per geriausius žiūronus, atrodo mažučiais mirgančiais šviesos taškėliais. Kai kurios iš jų, žiūrimos pro žiūronus, atrodo lyg kokias rutilijas ar žibantį garo debesimis, kurias mes vadiname nebulomis. Jos taip toli yra nuo mūsų, jog jų judėjimas už milijonų mylių (Čia vartojami anglų matai) mažai tepastebimas.

Viena betgi žvaigždė yra taip arti mūsų, jog ji atrodo dideliu liepsnos rutuliu. Tai saulė. Saulė pati savaime pažiūrėti lyg yra pastovi žvaigždė, nes ji nesulyginamai yra artimesnė už kitas žvaigždes, ir del to artumo žmonės galėjo šį tą apie ją patirti. Nuo saulės ligi žemės yra 93 milijonai mylių. Tai yra liepsnojančios materijos krūva, kurios skersmuo yra 866 tūkstančius kartų didesnis už mūsų žemės skersmenį.

Tie skaitmenys yra gana sunkūs išvaizduoti. Jei kulka, paleista iš geriausio šautuvo į saulę, galėtų be klūties lėkti su tokiu pat greičium, su koku ji išsprunka iš šautuvo vamzdžio, tai ji lėktų, ligi pasiektų saulę, septynerius metus. Ir vis delto, matuodami erdvę žvaigždžių tolimumo mastu, mes sakome saulę esanti arti. Jeigu žemė būtų mažutis rutulėlis, turis skersmenį 1 colio ilgumo, tai saulėi reiktų būti didelio globo pavidalo, — reiktų, kad jos skersmuo būtų bent 9 pėdų ilgumo.

Ji, liepsnojančio skystimo rutulys, sukasi apie savo ašį, bet ne visur vienodai: jos šiaurės apylinkės nesiskuta taip greitai, akosi jaučiasis gerai. Doktorai sako, kad pirmas tartas sunkiau papuolė susirgti vienai iš Siamo dvynių ir gali šis tos ligos išsivystyti kraujo užnuodijimas, kas beabejonės užkrėstų ir antrąją.

Nesunku tai yra suprasti, kai erdvė tuščia. Jei, kaip jau sakėme, saulė būtų rutulys, turis 9-mių pėdų skersmenį, tai mūsų žemė, proporcingai, būtų rutulėlis vieno colio didumo, už 323 jardų nuo saulės. Mėnuo būtų tik sulyg mažų žirniuku didumo, už 30 colių nuo žemės. Arčiau saulės būtų du kiti tokie pat mažučiai rutulėliai, Merkuris ir Venera, vienas už 125, kitas už 250 jardų. Už žemės būtų Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas ir Neptūnas, už 500, 1,800, 3,000, 6,000 ir 9,500 jardų nuo saulės. Be to, būtų dar kiek mažų trupinėlių, skriejančių tarp tų planetų, aiškiau sakant—asteroidų, skriejančių tarp Marso ir Jupiterio, ir pluoštelis šviesos ar šviesesnio garo ar dujų, išdriektų begalinėje tolybėje. Toksai pluoštelis yra tai, ką mes vadiname kometa. O visa kita erdvė aplink mus, prieš mus ir už mus, neišmatuojamoje tolybėje, yra šalta, be gyvybės. Arčiausiam mums pastovioji žvaigždė, šituc mažutėliu mastu, reikia atsiminti, matuojant, t. y. žemę laikant didumo saulę kamuoliuku, o mėnui—sulig mažų žirniuku, būtų už 40 milijonų mylių nuo mūsų.

Mokslas, kuris moko apie tuos dalykus ir apie tai, kaip žmonės išmoko juos apskaičiuoti, vadinasi astronomija; skaitytijas, noris sužinoti daugiau apie saulę ir žvaigždes, turėtų dar kreipti savo dėmesio ir į tas knygas, kuriose yra rašoma apie astronomiją. Mokslai, kurie aprašo mūsų gyvenamąją žemę, vadinasi geografija ir geologija. Mūsų žemės skersmuo turi apie 8,000 mylių. Jos paviršius nėra lygus; labiau išsikūsiusios paviršiaus dalys sudaro kalnus; giliose paviršiaus lygumose yra vanduo—vandenynai ir jūros. Giliausia vandenyno vieta yra arti 5-kių mylių gilumo. Tai yra visai nedaug palyginus su žemės didumu.

Aplink žemę yra plonas oro apsiaustas, atmosfera. Kylant ankštn orlaivui ar lipant į aukštą kalną, oras kaskart darosi retesnis, ligi pagaliau lieka toks retas, jog nebegali daugiau alsuoti. 20-ties mylių aukštumoje vargiai bėra kiek oro,—vargiai yra jo ten viena šimtoji to tirštumo dalelė, kokio jis yra žiūrų paviršiuje. Kai kurie paukščiai, pavyzdžiui, kondorai, aukščiausiai gali iškilti tik 4 mylias. Bet šiaip jau dauguma paukščių ir vabalėlių, iškeltų orlaivui aukštn, nualpsta daug mažesnėje aukštumoje, ir didžiausios aukštumos, kurios pasiekta lipant į aukštus kalnus, yra beveik 5 mylių. Žmonės yra pakilę orlaiviais daugiau kaip 4 mylias, o balionai su žmonėmis yra pasiekę beveik 7 mylias; bet tai buvo pasiekta be galo sunkiai, per dideles kančias. Maži eksperimentiniai balionai, be žmonių, tik su tam tikrais prietaisais aukštumui matuoti, yra pakilę net 22 mylias.

Gyvybė randasi tik keliuose šimtuose žemės plutos pėdų jūrose ir ore, apie 4 mylias nuo žemės paviršiaus. Mes žinome tik tą gyvybę, kuri yra randama šituose ore ir vandens sluokšniuose mūsų žemės paviršiuje. Kiek žinome, visa kita erdvė yra be gyvybės. Mokslas žmonės kalba apie gyvybės gamimą ar apie tos rūšies panašų procesą, įvykstantį Veneros ir Marso planetose. Bet jie nurodo tik abejotinus galimumus. Astronomai, geologai ir fizikos tyrinėtojai gali mums šį tą pasakyti apie žemės istorijos

pradžią. Jie sako, kad prieš daugelį amžių saulė buvusi deganti materijos krūva, dar nesukiantcentravusi į kompaktų šviesos ir šilumos centrą, daug didesnė, nekaip ji dabar kad yra; ji sukūsis daug greičiau, ir nuo jos, taip smarkiai besisukančios, atsiskyrusi visa eilė gabalų, kurie ir sudarė planetas. Mūsų žemė esanti viena iš tų planetų. Degančioji masė, iš kurios susidariusi materija mūsų žemei, besisukdama suskūsi į dvi mases, didesnė—mūsų žemę ir mažesnę—jos mėnesį, kuris dabar yra miręs. Astronomai duoda gana patikimos priežasties spėti, kad ir saulė, ir žemė, ir mėnuo, ir visos kitos planetos sukosi tuomet daug greičiau, ne kaip dabar, ir kad pradžioje mūsų žemė buvo liepsnos rutulys kuriame negalėjo būti jokio gyvybės. Būdas, kuriuo jie gavo tokio supratimo,ėjo gražių ir įdomių tyrinėjimų ir protavimų keliu,—visa tai yra pėlga, kad galėtume mes čia pėlaiar apie tai pakalbėti. Bet jie verčia mus tikėti, kad saulė, nor dar ji ir tebedega, yra daug šalttesnė, nekaip ji pirmiau buvo kaip ji sukasi daug lėčiau, ne kaip senovėje; kad pamažu ji atšala, ir jos sukimasis mažėja. Ir jie taip pat parodo, kad žemės sukimosi greitumas einamažyn, kitaip sakant—mūsų dienos vis ilgeja, o karštis žemės centre palengva mažėja. Buvo laikas, kada diena buvo perpus trumpesnė, kaip dabar tai buvo seniau, kada saulė, būdama daug didesnė, nekaip dabar, judėjo, matyti,—jei būtų buvusios tuomet akys jos judėjimus sekti,—nuo užtekėjimo ligi nusileidimo. Ateis laikas, kada diena bus tokio ilgumo, kaip dabartiniai metai, ir saulė, atšalusi ir nebetekusi savo spindulių, kybos danguje nejudėdama.

Gyvybė, kurios dalimi mes esame, prasidėjo žemėje tada kada saulė buvo daug karštesnė, diena ir naktis buvo daug daug greitesnės, o jūrų vandens iškilavo be galo aukštai būdavo didelis karštis, sausdava galingos audros ir žemė baidė drebėdavo. Tuomet ir mėnuo buvo aiškesnis, arčiau žemės ir mainydavo savo paviršį. (Iš Pasaulio Istorija)

Kanadoj Užbaigta Pirmoji Uncija Radiumo

Port Hope, Ont.—Savaitė atgal čionai susirinko apie 40 įvairių Kanados mokslininkų, daktarų, chemistų, inžinierių, prie užbaigimo pirmosios uncijos radiumo, kuri tapo pagaminta Kanadoje.

Radiumui medžiaga buvo iškasta Eldorado aukso kasyklose, o išdirbta šiame miestelyje Sako, kad tai radiumo uncija pagaminti užtruko laiko nuo 1933 metų birželio mėnesio iki dabar, kuri verta \$30,000. Bet nuo dabar kas mėnuo galės pagaminti po du gramus radiumo. Kanados daktarai ir chemistai pirmąją radiumo unciją sutiko su dideliu entuziazmu ir sako, kad Kanadoj radiumo gamybai vystytis yra geros perspektyvos ir galimybės ją padaryti aukščiausiaja pasaulyje. Sulyg mokslininkų, r a d i u m o produkcijos vystymas yra mokslo romansas ir triumfas mokslo peržvalgose.

BUVĖS GARSUS MIESTAS DABAR MIRŠTA

Šiaurinėj Anglijoj yra miestas vardu Jarow, kuris anglų istorijoj yra žinomas keli šimtai metų.

Per keliolika amžių jo vardas labai retai skambėjo, bet gi 1851 metais atvykus į tą miestelį tūlam Palmeriui, miestelis pagarsėjo visame pasaulyje. Palmeris įsteigė laivų budavojimo kiemą, kuris aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje buvo didžiausias pasaulyje. Per trumpą laiką miestelis iš 4,000 gyventojų išaugo į 33,000 gyventojų miestą. Tik prie laivų budavojimo dirbo virš 10,000 darbininkų.

Neilgai teko laimėti Jarow miesteliui būti garsiu. 1926 metais išaugęs didesnis biznis uždavė tam miestui didelį smūgį. Palmerio laivų kompanija turėjo pasiduoti didesniai bizniui, kuris jo garsiasias plieno dirbtuves uždarė.

Tuo laiku susitvėrė laivų budavojimo sindikatas, kurį daugelis žmonių mano valdžija įsteigė del laivų statybos racionalizavimo. Šis sindikatas nutarė uždaryti vieną trečdali Anglijos laivų dirbtuvių. Toji laimė teko Jarow miesto garsiojom dirbtuvėm. Palmerio įpeidiniai gavo užmokėti ir padarė kontraktą, kad per 40 metų nebudavos nei vieno laivo.

Su uždarymu laivų statybos užsidarė ir kiti fabrikai. Nuo to laiko buvęs garsus laivų statyba miestas, vėl tapo garsiu, bet ne statyba, tik žmonių gyvybių naikinime. Didesnė miesto gyventojų pusė tapo amžinias be-larbiais. Yra daug apie 30 metų amžiaus žmonių, kurie savo amžiuje dar nė vienos dienos niekur negavo dirbti. Tokiu būdu mieste viešpatuoja amžinas nusiminimas. Žmonių mirtingumas pasakaiskai padidėjo: Jarow miestui tenka penki miriniai, sulyginant su kitų Anglijos dalių dvimimis mirimais. Nuo džiavos du kart tiek išmiršta, kaip kitose Anglijos dalyse. Nektant miesto gyventojams darbu, jų namai pavirto lauzais, kurių apie 80 nuosimčių netinka žmonių gyvenimui. Taipgi pasitaiko laugelio kūdikijų ir suaugusių mirimų, kurie miršta iš bado. Žmonės vaikščioja gatvėmis ir nenka iš sąslavnyų laikraščių ir skaito apie skelbiamą Anglijoj gerlaikį. Jie nesulaukdami tiek gero tankiai suruošia į Londoną badaujančių maršrusus ir reikalauja, kad iš milžiniškų Anglijos kapitalistų gauramų pelnų juos aprūpintų gyvenimo reikmenimis.

To miesto majoras laikraščių korespondentams pareiškė, kad virš paduotas žinias jis suteikė kaip apie pirmiau buvusį miestą, o dabar virtusį kapynų.

Tokia liūdna pabaiga atėjo Jarow miestui su uždarymu jam vietinės industrijos. Daug tokių pabaigų bus, jei gyvuos kapitalistinė sistema.

Mirusio Žmogaus Liaukas Įdėjo Kitam

Baltimorės daktarai Young ir Didusch raportavo medicinos daktarų susirinkimui, kad jiems pavyko mirusio žmogaus liaukas persodinti į nusilpusio žmogaus kūną ir jį padaryti normaliu.

Atsitikimas buvęs toks: vieno 48 metų amžiaus žmogaus paviriko liaukas, kurios kontroliuoja hormonus (lytinį pajėgumą). Netrukus po tam jis reikalavo operacijos. Daktarai s u r a d o jauną sveiką žmogų, kuris turėjo būti nužudytas kalėjime. Skubiai po nužudymui daktarai špiovė jo liaukas ir persodino į nenormališko žmogaus kūną.

GREENO DRAUGŲ KONVENCIJA PRIEŠ JŪRININKŲ STREIKĄ

Tampa, Fla., Lapk. 19.—Greeno unijų konvencija išnešė rezoliuciją, kuri pasmerkia jūrininkų streiką, kuris apima arti šimto tūkstančių jūrininkų, ir prašo Rooseveltto valdžią, kad tą streiką sulaukytų.

Lietuvoje

NUBAUDĖ KOMUNISTUS

Kaunas.—Spalių 31 dieną apeliaciniai rūmai sprendė keletą politinių bylų. Pirmiausia buvo sprendžiama H. Levino byla, kuris savo laiku yra iškalbėjęs ketverius metus. Paleistas iš kalėjimo, Levinas vėl pradėjo dirbti darbininkų organizavimo darbą. Policija pas jį rado darbininkškos literatūros.

Rūmai Leviną pripažino kaltu ir nubaudė 8 metais sunkių darbų kalėjimo.

S. Salomonaitė iš Kamajų Kaune, Malėtų gatvėje iš savo draugės gavo pluoštą komunistinių atsisaukimų. Atsisaukimus susidėjusi į antį už palto ir ėjo toliau. Kai policininkas sulaukė ją, tai Salomonaitė pakėlė rankas ir atsisaukimai nukrito ant žemės.

Apeliaciniai rūmai Salomonaitę pripažino kalta ir nubaudė 6 metais sunkių darbų kalėjimo, bet kaip nepilnametę trečdalį bausmės numušė.

Kedainiuose darbininkų Dambrauskų gyvenamojo namo palepėje policija rado plakatų ir vėliavą su komunistiniais obalsiais. Antanas ir Vytautas Dambrauskai buvo patraukti kaltinamaisiais. Buvo kaltinami ir komunistų partijai priklausius.

Rūmai Antaną Dambrauską rado kaltu ir nubaudė 1 met. paprasto kalėjimo, bet į tą bausmę įskaitė 4 mėnesius iki teismo iškalbėtus, o Vytautą Dambrauską išteisino.

UTENOJE BUS DVI IDOMIOS POLITINIS BYLOS

Lapkričio 25 dieną Utenoje kariuomenės teismas spręs septynių buvusių gimnazistų bylą, kaltinamų gaminius ir laikius pamfletus. Vienas tos bylos dalyvis, Zemaitis, jau visi metal laikomas kalėjime.

Lapkričio 26 dieną tas pats teismas spręs didelę Utenos komunistinę bylą, kurioje kaltinamaisiais patraukta 51 žmogus.

MERGAITĖ NUSINUODIJO ACTU

Alytus.—Spalių 25 dieną Seirijų miestelyje nusinuodijo 16 metų amžiaus Ona Andriusytė Andriusytės tėvas, Seirijų pašto tarnautojas, savo dukrelei buvęs nustatęs pasivaikšėjimo laiką iki 8 valandų vakaro, o jeigu pareitų vėliau, tai nebūtų įleista į kambarį. Andriusytė nustatytą laiką neparėjo, pasivėlino apie valandą ir nebuvo įleista į kambarį. Tada Andriusytė nuėjo į krautuve, nusipirko bonkute acto, išėjo už miesto į d-ro Garberskio sodą, numušė butelio kaklą ir išgėrė actą. Po to besikankindama atėjo pas daktarą prašyti pagalbos, dėja pastarasis negalėjo merginai daug padėti, davė vaistus, bet tas išgelbėti negalėjo. Mergina atvežta Alytaus apskrities ligoninėn už trijų dienų mirė.

NUBAUDĖ UŽ NEVYKUSI PINIGŲ DIRBIMĄ

Utena.—Pranešus policijai, kad Lielūnų valsčiaus gyventojas Šiauščiulis Fabijonas dirba pinigais, nuovados viršininkas nuvažiavęs pas jį rado prirengtą "laboratoriją" dvilitinėmis monetoms dirbti, ir kaimyną Šinkūną Antaną, kuris pamatęs policiją, bandė slėptis; rasta ir nevykusis 2 litų monetos bandymas.

Ekspertizos daviniais nustatyta, kad su tokiais priemonėmis ir tokios medžiagos esą negali nieko tinkamo išieiti ir bandyta padirbti 2 litu moneta labai netikslai.

Panevėžio apygardos teismo posėdyje pirmasis kaltinamasis aiškinosi, kad jis taip sau tik bandęs, antrasis atėjęs pas draugą pažūrėti, ar neišeisiantis iš baltelio "macinzo" benzinuoka. Padirbtų pinigų apyvartoj nepasirodė.

Teismas kaltinamuosius nubaudė po 6 mėnesius kalėjimo, nuo kurių Šinkūną lygtinai atleido.

PATĖVIS NUŠOVĖ POSONĮ IR PASIDAVĖ POLICIJAI

Marijampolė.—Spalių 27 d. Steponiškių kaimo gyventojas Antanas Siaurys, susivaidijęs su savo posūniu, pagriebė šautuvą ir vietoje nušovė. Po to Antanas Siaurys atvyko į Marijampolę ir pasidavė policijai.

Užmuštasis Juozas Valaitis, Siaurio posūnis, dar buvo jaunas, pačiame jėgų žydėjime vyriškis, tik pernai grįžęs iš kariuomenės.

NEPASIDALINA SVETIMA ŽMONA

Šilalės, Tauragės apskr., gyventojas St. Gerulienės vyras prieš kurį laiką išvyko į Pietų Ameriką ir su žmona jokių santykių nepalaikęs.

Pernai rugpjūčio mėn. 24 d. rakties metu Baikštys lazda nešinas atėjęs pas Gerulienės nuomininkę Timinskienę ir kvietęs ją eiti neva karvelių gaudyti, tačiau ištikrųjų Baikštys norėjęs patekti į Gerulienės butą. Išgirdę baladuojantis, o gal Baikštį prastebėję, išėjo Gerulienė iš savo buto nešdamasi lazda ir Jušką nešdamasi geležinę kačergą ir čia susitiko Baikštį. Juška nors ir vienerankis, bet taip smarkiai kačerga smogė Baikščiui į galvą, kad tas vietoje krito. Paaiškėjo, kad Juška pramušė Baikščio galvos kaulą, nuo ko tas vos gyvas išliko.

Šiaulių apygardos teismas Jušką nubaudė 4 mėt., o Gerulienę pusantrų metų sunkių darbų kalėjimo.

Šiomis dienomis toji byla buvo pernagrįžta apeliacinuose rūmuose. Teismui Baikštys pareiškė, kad jo sumušėję Gerulienę laikas savo žmona ir prašė dovanoti už jo sumušimą.

Juška taip pat visą kaltę priėmęs ant savęs ir sakė, kad jo būsimoji žmona nekaltas.

Apeliaciniai rūmai ir Juškai bausmę sumažino ligi pusantrų metų kalėjimo, o Gerulienę išteisino.

ČAPLIKAS MANO ĮSTEIGTI JONISKIO APSKRITĮ

Vidaus reikalų ministeris generolas Čaplikas, a t s a k ydamas į vadinamojo seimo paklausimus, pareiškė, kad manęs įsteigti Joniškio apskritį. Šiaulių apskritis yra perdidelis, tad man padalyti į du, kas pasidarys jam lengviau valdyti.

PROJEKTUOJA PADIDINTI VIDAUS PASKOLAS

Finansų ministeris parengė ir ministerijai kabinetas inėšė vadinamajam seimui sumanymą, kad dar 15 milijonų litų išleisti naujos paskolos laktūs. Žinoma "seimo" atstovai tokį patvarkymą be jokio pasipriešinimo priėmė. Paskolos laktūs pavedė paruošti finansų m i n isteriui. Lakštai bus išleisti nevardiniai ir už juos mokės puspenkto nuosimčio palukanų.

ISTEISINO VALDIŠKĄ ŽMOGŽUDI

Kaunas.—1935 m. kovo mėnesyje Kalmėnų girininkijoje, Kauno apskrityje, miške tarp eilglio A. Zrelskio ir ūkininko Malinausko kilę kivrėcai del ordo. Tų nesupratimų rezultatas buvo toks, kad eilgulis Zrelskis ūkininką Malinauską prie žabų vežimo dviem šūvais nušovė.

Prasidėjo tardymas, įvykio aiškinimas, kurio rezultate eilgulis Zrelskis buvo patrauktas kaltinamuoju ir lapkričio 4 dieną Kauno apygardos teismas jo bylą sprendė.

Eigulys tardomas ir teisme aiškinosi, kad Malinauskas jį puolęs, kirvius smogęs ir galvą (gydytojas konstatavo lengvą Zrelskio kūno sužalojimą) ir eigulys šovęs tik gindamas.

Prokuroras palaikė priešingą tezę: užpuolimas esąs išgalvotas, susižeidęs tur būt tyčia pats eigulys, kai Malinauską nušovęs. Kirvio visai nerasta. Eigulys tą žmogų šauti neturėjęs pagrindo. Tačiau kad eigulys ir

negalėjo prirodyti žmogaus užpuolimo, bet kaip lietuvišką valdininką, tapo išteisintas.

NEATPRATINA NOTARIJATO TARNAUTOJĄ NUO VAGYŠČIŲ

Lapkričio 4 dieną Kauno apygardos teismas buvo paskyręs spręsti buvusio notariato Juozo Gradeckio bylą, kuriuje jis kaltinamas, kad nuo dokumentų ir prašymų nulupdavęs žyminius ženklus, o jų vieton prilipindavęs senus, jau vartotus žyminius ženklus, dar kartą juose primušdavo antspaudas.

Nulupinėtus ženklus Gradeckas duodavęs pardavinėti Juozui ir Elzei Kriaučiūnams. Už tai ir abudu Kriaučiūnai buvo patraukti kaltinamaisiais, bet į teismą neatvyko, o atsiuntė gydytojo pažymėjimą, kad Kriaučiūnas sergąs stuburkaulio džiova, o žmona turinti jį slaugyti.

Del Kriaučiūno ligos teismas bylą atidėjo. Pažymėtina, kad Gradeckas ir pirmiau buvo baustas už vagystes, bet vistiek gavo valdišką vietą. Pasirodo, kad nuo vagysčių jį sunku atpratinti.

BYLA UŽ PASMELDIMĄ DEL UZMUSTŲJŲ

Suvalkų Kalvarijoje šiomis dienomis atsibuvo labai įdomi byla, apie kurią Lietuvos laikraščiai bijojo rašyti; mėgina kuotrupniausia aprašyti ką kiti rašo. "Lietuvos Žiniose" tilpo tokiu turinio žinutė:

"Žydų Balsas" lapkričio 5 dieną rytinėje laidoje rašo, kad šiomis dienomis Suvalkijos apylinkėse teisėjams sprendęs kunigų P. Ragažinsko, J. Maknavičiaus ir A. Jaudugio, klieriko Vaitkevičiaus, Naujokaitės ir Liutkevičiūtės bylą. Tardymu buvo nustatyta, kad per surengtas religines pamaldas būvę paminėti Suvalkijos įvykiai ir kalbėta prieš vyriausybę. Bet kadangi toji byla teisinga apeliaciniam rūmams, tai apylinkės teisėjas bylą perdavęs apeliacinių rūmų prokuratūrai pagal B. St. 260 straipsnį.

Iš viso aprašymo matosi, kad bus teisiams už pasimeldimą del praeitais metais užmuštųjų Suvalkijos įvykiuose.

PAVOGĖ DU TILTUS

Alytus.—Spalių 31 d. naktį Būdavos kaimo laukuose pavogė du tiltus. Tiltai buvo praeitą vasarą pastatyti Alovės valsčiaus viršaičio iš gerų ažuolinių lentų. Viršaitis, statydamas tiltus, manė, kad tokie tiltai išlaikys 15 metų, bet šiomis dienomis gavo žinią, kad tiltų grištai yra pavogti. Manoma, kad tiltai nuvežti Butrimonių link, tačiau vagys kol kas nesusekti.

MIRĖ TURTINGAS AMERIKIETIS

Alytus.—Spalių 31 d. staiga mirė turtingas amerikonas J. Struckus. Jis buvo bevaikis, paliko žmoną ir 70,000 litų pinigų, kurie yra išskolinti pas žmones.

ŪKININKAI TURI DAUG VARGO SU ŽĄSEMIS

Marijampolė.—Nors šiemet žąsų pareikalavimas didelis, tačiau Marijampolės apylinkės ūkininkai skundžiasi, kad paklausos vis tik žymiai mažesnės, negu pasiūlos. Žąsų supirkimo dienomis ūkininkų vežimų kilometrinės virtinės driekiasi iki supirkimo punkto geležinkelio stotyje, tačiau tik dalis ūkininkų gali perduoti žąsis. Nenorėdami patys žąsis valgyti, nes reikia pinigų, ūkininkai dažnai suvažiuoja iš vakaro (lapkričio 1 d., 8 valandą vakare iki žąsų supirkimo punkto buvo 120 vežimų virtinė, kuri nuolat didėjo). Supirkinėjimą sunkina ta aplinkybė, kad įvairūs pirkliai stengiasi daryti biznį, pirkdami žąsis iš ūkininkų, negalinčių jas perduoti, po 4—3 litus ir parduodami jas po 6 litus punktui, kuriame žąsis supirkinėja asmens pasistengia iš tarpininkų žąsis priimti be cėlės per kitus vartelius, kaip buvo spalių 23 d.

MIEŠČIONISKOS LAZYBOS

Marijampolė.—Piliėtis K. spalių 30 d. atvežė į turgų vežimėlių malkų, kurio nepavyko par-

duoti. Apie 14 valandą, kai K. malkas per Laisvės aikštę vežė namo, jį sustabdė tūlas miestietis ir paklausė malkų kainos. Gavęs atsakymą, kad be 6 litų neparduos, jis ėmė juoktis. Esą, už glėbį malkų daugiau neverta, kaip 5 litai. Ūkininkas pasiūlė lažybas, kad jei tas malkas nusinešė namo, tai atiduos jas vel-tui ir dar pridės 5 litus. Miestietis lažybas priėmė, malkas surišo į vadeles ir pakėlė, bet namo nenunešė. Tačiau kai kaimietis jas vežė namo, jis pareikalavo malkų ir 5 litų, nes esą lažybas laimėjęs. Kaimietis pagal šį neteisėtą reikalavimą malkų neatidavė. Kilo muštynės, kuriose s u s irinkė "pirkėjo" draugai sulaužė piliečio K. vežimą, išvertė malkas ir jį patį skaudžiai apmušė.

Pastebima, kad tai jau ne pirmą priekabę, kuri pasitaiko tarp "pirkėjų" miestiečių ir savo gaminius atvežančių kaimiečių.

VIDURAMJŲ KULTŪRA

Rokiškis.—Artinantis kalėdoms, kai kurių parapijų kunigai pareiškė iš ambonos, kad kalėdaujant bus surašoma visi "bedieviai" ir tie, kurie skaito "bedieviškus laikraščius, ypač Lietuvos Ūkininką." Tokį sąrašą pasiūsią pas vyskupą, kuris "bedievius" atskirsias nuo bažnyčios. Tai tuščias gašdinimas, iš kurio visuomenė juokiasi. Esą, kunigai pamiršę, kad dabar XX amžių "prakeikimai" nieko negelbsti.

LIETUVIS RENGIASI Į ŽYDUS

Rokiškis.—Vietos gyventojas K. P. jaunas vyrukas, mokosi žydų kalbos, rašto ir tikybos. Rabinas jam paskyrė Abromo varda. Po žydiško "krikšto" jis būsias apvedintas su žydelkai-te ir jam suteikta gyvenimo parama.

TURTAS PRIE VISKO PRIGUNDO

Indijos, Persijos ir Siberijos prekęs prie Juodųjų jūrų ir karavanais veždavo jas per Juodąsias ir Viduržemius jūras į vakarų Europą.

DARDANELIAI SUSKIRTIMŲ PUNKTAS

Dardanelai plačiai paskilbo visame pasaulyje praeito karo laikais, kuomet Anglija beveik per visą karą laikotarpi bombardavo Dardanelus, bet jų nepajėgė paimti. Po karių pergalejusios valstybės padarė sutartį, kad Dardanelų zona būtų demilitarizuota. Tačiau praeitą pavasarį pasirašiusios sutartį nekurios valstybės ir vėl leido Turkijai apginkluoti Dardanelų zoną.

Jeigu pažūrėti giliau į istoriją, rasis, kad Dardanelai ne tik dabar yra didžiulė varžomasis punktas, bet jau beveik 3,000 metų, kaip už Dardanelus eina nepalaujama kova. Pirmiau nesant geležinkelių, kuomet Vakarų Europa su tolimaisiais rytais susisiekimą palaikė tik jūromis, jau tada del Dardanelių valdymo virė atkakli kova. Sustiprėjus pasauliniam militarizmui, ta kova dar daugiau pasitvėrė.

Dardanelai yra 45 mylių ilgio ir nuo vienos iki keturių mylių pločio sąsiauris, jungiantis Viduržemio jūras su Marmoro jūromis. Viduržemio jūrų rytinė įlanka nepasiekia vakarinę Marmoro jūrų įlanką tik per septynių pasausinių kilometrų, ta kova dar daugiau pasitvėrė.

Dardanelai yra 45 mylių ilgio ir nuo vienos iki keturių mylių pločio sąsiauris, jungiantis Viduržemio jūras su Marmoro jūromis. Viduržemio jūrų rytinė įlanka nepasiekia vakarinę Marmoro jūrų įlanką tik per septynių pasausinių kilometrų, ta kova dar daugiau pasitvėrė.

Jeigu norima vandeniu keliauti iš vakarų Europos į tolimuosius rytus, tai tenka pravažiuoti Viduržemio jūras, pasukiant Dardanelais pasiekti Marmoro jūras ir už šimto mylių pasiekti Bosporo sąsiaurį ir netrukus įvažiuoti į Juodąsias jūras. Prie Bosporo sąsiaurio ir Juodųjų jūrų guli garsusis Konstantinopolis, arba kaip turkai vadina Instambulą, kurį pastatė graikai septintame amžiuje. Šioji zona buvo įvairiose rankose: graikų, persų ir pagaliau turkų.

Ankstyvuose prekybos amžiuose iš Rytinės Azijos ir Sibėrijos buvo atvežamos Kinijos,

BITĖS SUNEŠĖ Į MIEGRUIMŲ 500 SVARŲ MEDAUS

Tūlas Derbyshires, gyvenantis Wheatley miestelyje, Ontarijoj, vieną dieną taisydamas kambario grindis turgrindyje rado bičių, kurios turėjo prisinešę 500 svarų medaus.

Namo savininkas nuo nemo-kančių jam rendos bičių medų pats pasisavino ir giria, kad labai gerai apdirbtas, kurio duoda net draugams.

Reikalauja Geresnių Kelių Šiaurinėj Ontarijoj

Šiaurinės Ontarijos biznieriiai reikalauja, kad būtų praveisti tinkami keliai į Šiaurės Ontariją, o ne—jie boikotuos Pietinės Ontarijos biznį. Ketina boikotuoti Toronto ir Hamiltono biznį, o pirkti įvairius daiktus iš Winnipeg, Ottawos ir Montrealo. Sako, kad tik Kirkland Lako biznieriiai per metus laiko nuperka iš Pietinės Ontarijos už \$6,000,000 įvairių prekių, bet keliai yra labai blogi, tai jie boikotuos, jei nesirūpins praveisti tinkamus kelius.

Biznieriiai savo susirinkime kaltino valdžios atstovą, kuris prižiūri kelius, už blogą jo rūpinimąsi, kad Šiaurinėj Ontarijoj kas metai pravedama tik po 50 mylių kiek tinkamesnių kelių. Taipgi liepė pasekti valdžiai Sovietų Sąjungos Pavyzdį, kuri per trumpą laikotarpį išbudavojo 43,000 mylių pirmos rūšies kelių.

Taipgi del blogų kelių Šiaurinėj Ontarijoj kenčia ne vien tik prekyba, bet ir vaikai negali eiti į mokyklas. Sulyginus su kitų vietų, 20 nuosimčių mažiau lanko mokyklas Šiaurinėj Ontarijoj.

YOUTH COLUMN

SECOND YOUTH CONGRESS NOVEMBER 27, 28, 29

Indications from reports received by the Canadian Youth Council show that approximately 600 delegates from Toronto young peoples groups will participate in the Second Toronto Youth Congress to be held at Jarvis Collegiate Institute, November 27, 28, 29.

The Toronto Youth Council is sponsoring this Congress in collaboration with such organizations as the Student Christian Movement, Y.M.C.A., Cooperative Commonwealth Youth Movement, Y.M.H.A., Toronto District Trades and Labour Council, Y.W.C.A., Young Communist League, and the other groups of practically every religious and political affiliation.

A number of leading citizens have endorsed the Congress. A message to the Council was sent by Lieutenant-Governor Herbert A. Bruce with very encouraging compliments and hopes of future success.

Reports on City Life

The program for the Congress calls for a report and discussion on "The Life and Work of the Youth of Toronto," discussion on the Canadian Youth Act, insofar as it affect Toronto Youth.

Every organization is entitled to send two officially authorized delegates. With the Toronto Lithuanian Youth organizations practically at a standstill, the Toronto Lith youth will have to depend on the Youth Column to produce a report. Look for the report in the Youth Column. The Congress is important because it conveys the sentiment of the youth to present day events and conditions. The Lith

youth should not be separated from this great and worthy organization. If you are for Peace, Freedom and Progress this is the organization to aid to achieve this slogan.

ONTARIO FARM YOUTH PLAN CONGRESS

Not only are city youth interested in their own welfare and future but also the farm youth. The Ontario Farm Youth Congress to be held in the King Edward Hotel, Toronto, Tuesday, Nov. 24 is the first of its kind in Canada that was ever called to discuss the problems of the farm youth. Two hundred delegates are expected.

All youth are beginning to realize that something must be done to alleviate their present condition or the future will be lark. Lith youth get out from behind those curtains. Get into the front lines of progressive thinking. Show your real face. You are all part of the working class and you must not be ashamed of it. We aim to see some progress in the Lith Youth Movement in the near future in the right direction.

DID YOU KNOW THAT . . .

Water-spouts over the ocean are formed from fresh water.

Ice-flowers grow through ice in Switzerland.

Patient — Now doctor don't frighten me by long scientific terms. Tell me in plain words, just what's the matter.

Doctor — Well, to be frank, you are suffering from extreme laziness.

Patient — Oh, thanks. And now give me the scientific name so that I can tell my wife.

Winnipeg Reakcionieriai Dirba Sušilę

Winnipeg, Lapk. 22.—Winnipeg miesto reakcionieriai atidarė biurių kampaniją prieš komunistų ir darbiečių kandidatus į miesto valdybą. Jų spauda skleidžia biurius melus prieš progresyvią judėjimą ir jė kandidatus.

The Winnipeg Tribune ir Manitoba Free Press naudoja Hearsto metodus. Free Press pasigriebė vieno komunistų partijos renegato raštus, kurie pilni biuriusio melo. Tribune smarkiai atakojo majorą Queen. Ji nori, kad būtų išrinktas reakcionierius Warriner.

Aldermanas Honeyman, vienas iš reakcionierių, per radiją rėkė, kad darbininkų aldermanai yra "šauka atėvių," tinkančių laikyti "bepročių ligoninėj." Free Press pagyrė jo kalbą.

Protestuoja Prieš Naują Paštų Tvarką

Montreal, Lapk. 20.—Montrealo Paštų darbininkai sako, kad jeigu Kalėdų visiems, tai kodėl nebus Kalėdų del jų?

Kaip jau žinoma, Kanados ministerių pirmininkas, ir paštų ministeris paskelbė, kad laiška bus išnešiojami ir laike švenčių, išskiriant sekmadienius. Tas padaryta, kad patenkinus laiškus gavėjus, bet tas labai apsunksina paštų darbininkus.

Laiškų išnešiotojai žada organizuotis ir kovoti prieš tokią patvarkymą arba reikalauti ekstramokescio.

sias kelias, ten nazių įtaka visai silpna. Turkija palaiko draugiškus ryšius su Sovietų Sąjunga, kuri yra atakliausias Vokietijos imperializmo priešas, ir traukia nazių planus žygiavimui į rytus.

Darbininkų Žvalgas

Keturi Komunistų Kandidatai Windsore

Windsor, Lapk. 21.—Komunistų Partija stato keturius kandidatus į Windsoro miesto valdybą. Jie buvo nominuoti vakar įvykusiame nominacijų susirinkime.

Aldermanas Raycraft nominuotas į kontrolierių bordą. G. Ketcheson, R. Morris ir J. Spence į miesto tarybą.

J. Spence pareiškė, kad miesto rinkimų programa yra priimta kartu su CCF ir Trades and Labor Council. CCF pasidėjus nestatytai tiek kandidatu, kad viename varde susidarytų daugiau, kaip du darbininkų kandidatai.

Kalba Per Miegą Atnešė Porai Mirtį

Neseniai Anglijoj Hull miesto rasta nusižudęs 26 metų amžiaus tūlas Body ir jo 25 metų amžiaus žmona. Poša buvo tik 5 mėnesiai kaip vedę. Žmona užsmagta, o vyras užsidusinęs gesu.

Vėliau nusižudžiusio draugas teismui paaiškino, kad nusižudymo priežastis pacina del jo žmonos kalbėjimo per miegą. Jis skundėsis, kad jo žmona jam neištikima, nes girdėjęs per miegą žoną kalbant, kad ji suvedžiojanti jį meilėj. Jis paklausęs, ką tas reiškia, žmona atsakius, pats girdi.

Ant rytojaus jis jai priminęs kalbą, bet ji atsakius, kad tik per miegą kalbėjus. Jis pareiškęs, kad stebėtina, kaip ji per miegą kalbėjus ir atsakius į klausimą.

EKSPLOZIJA AMUNICIJOS FABRIKE UŽMUŠĖ 42

Merano, Italija, Lapk. 20.—Montecatini amunicijos fabrike įvyko didelė eksplozija, per kurią buvo 42 darbininkai užmušti ir 21 sužeistas. Eksplozijos priežastis neišaiškinta.

TORONTO NAUJIENOS

22 Tarptautinės Unijos Reikalauja Vienybės

Toronto, Lapk. 23. — Vakar vėl įvyko unijų atstovų konferencija rinkimų klausimu. Dalyvavo 22 tarptautinių unijų atstovai.

Unijų konferencijų tikslas padaryti spaudimą ir progresyves partijas, kad jos sudarytų vieną kandidatų sąrašą 4 ir 5 varduose.

Šioj sesioj nutarė visomis jėgomis darbuotis už išrinkimą darbininkiškų kandidatų. Kvies komunistų ir CCF kandidatus kalbėti jų susirinkimuos.

Trockistai ir dešinieji unijų vadai apšaukė, kad ta konferencija "komunistinė." Todėl jie turėjo savo konferenciją, kurioj dalyvavo sauja vienybės priešininkų. Kadangi ir CCF vadovybė yra trockistų, tai CCF irgi gieda tą pačią dainą.

10,000 Šeimynų Toronte Gyvena Kambariuose

Toronto, Lapk. 20.—Kadangi artinasi miesto tarybos rinkimai, gyvenamaisiais namais rūpintis komisija pradėjo diskutuoti, planuoti, kaip pastatyti pigių namų del biednesnių šeimynų.

Sulyg vieno unijų atstovo pareiškimo tos komisijos susirinkime, Toronte esą 10,938 šeimynų, kurios gyvena pavieniuose kambariuose arba mažuose fleutuose. Jis dar nurodė, kad kiek nors laikams pagerėjus Toronte bus reikalinga namų del 25,000 šeimynų.

Pasekmingas Moterų Parengimas

Pereito sekmadienio vakaruose padaryta pelno \$7.88. P pinigai iš kalno skirti "Darbininkų Žodžiui" bylos vedimui su Užemeckiu.

Svečių atsilankė daug ir visi gražiai linksminosi.

Vakaruškų suruošimui daugiausia iniciatyvos ir darbo įdėjo draugė Berškienė. Taipgi drg. Berškienė padovanojo labai gražią savo rankų darbo paduškaitę, už kurią laike varžytinių gauta \$5.00.

Ačiū ir drg. Sarapui, Sarapaičiai ir Linartaičiai už pagriežimą dovanai.

E. Dabrovolskienė

Kandidatas į Aldermanus

Stewart Smith — Darbininkų kandidatas į aldermanus penktam varde, kur gyvena didžiama lietuvių.

Globe Nupirko Mail and Empire—Padarė Vieną

Toronto, Lapk. 23.—Šiandien ryte ant gatvių pasirodė naujas laikraštis—The Globe and Mail. Nesenai vienas mainų savininkas nupirko Globe. Dabar Globe nupirko Mail and Empire ir padarė vieną didelį rytinį laikraštį—The Globe and Mail.

Toronte yra kalbama, kad toks supirkinėjimas reiškia milijonierių kampaniją susigrįbti laikraščius ir padaryti juos tvirtais milijonierių reikalų gynėjais. Kuomet spauda jų rankose, lengviau ją kontroliuoti.

Žydų Zionistų Kongresas Toronte

Praeitą sekmadienį Toronte Royal York viešbutyje įvyko zionistų kongresas, į kurį suvažiavo žymesni politikieriai žydai. Jie skundėsi bloga žydų padėčia, kad neturi kur tikrai žydiškai išauklėti vaikų. Sakė, kad turi gelbėti per 3,000 metų egzistavusią jų kultūrą. Protestavo prieš Anglijos fašistų vado Mosley vedamą demagogiją pačiame Londone žydų centre ir skelbė, kad Kanadoj demokratija jų mylintieji žmonės turi neleistiti tokioms organizacijoms išaugti.

Tikintieji žydai kvietė prisidėti ir moteris, idant boikotuoti Vokietijos prekes. Tačiau nieko konkretaus nepasakė, net užmiršo pasakyti, kad ir Montreale vardan žydų fašistai užpuldinėja ir darbininkiškas įstaigas.

Visi Dalyvaukite Miesto Valdybos Rinkimuose

Toronto miesto valdybos rinkimai jau netoli. Laikas visiems pradėti rimtai darbuotis, kad būtų išrinkti statomieji darbininkų kandidatai.

Už buržuazinių kandidatų sąrašą buržuazinė spauda ir jų pasamdyti agentai jau senai darbuojasi. Darbininkiškų kandidatų atsišaukimai ir garsinimai pasirodė neseniai. Bet ir jie iki šiol nebuvo tinkamai platinami. Prie to, pinigų stoka labai dažnai sutrukdė propagandos vedimą.

Tų kliūčių nesutinka buržuazijos statomieji kandidatai. Jie dažniausia renkami visuomenei būna nepažįstami iš veikimo, tik trumpai prieš rinkimus juos buržuazija išgarbina per radio, spaudą, atsišaukimais ir už juos balsuoja rinkikai.

Su darbininkų kandidatais yra kitaip. Paimkime draugą Tim Buck ir kitus kandidatuojančius draugus. Jie yra iš savo veikimo žinomi Toronte plačioms žmonių masėms, bet juos iki šiol neišrinkdavo todėl, kad daugelį žmonių būdavo nežinoma, kad jie kandidatuoja. O sužinojti apie jų kandidatavimą galės plačiosios žmonių masės tik tuomet, kuomet mes tinkamai sukelisime reikalingą kiekį rinkimų propagandą vesti finansų; eisime pas balsuotojus į namus su rinkimine propaganda, taip, kad nei vienas balsuotojas nebus neaplinkytas, tada galima bus drąsiai sakyti, kad darbininkiškų atstovų į valdvietes išrinkimas bus užtikrintas.

Kitų tautų darbininkai tuo klausimu jau daug pasidarbuoto. Laikas ir lietuviams darbininkams uoliau mesti į tą taip svarbų darbą.

Korespondentas

Sovietai Išriše Žydų Klausimą, Sako Gould

Toronto, Lapk. 23. — Miss. Margaret Gould, viena iš Toronte miesto vaikų auklėjimo darbuotojų, pereitą vasarą buvusi Sovietų Sąjungoj, žydų koncerte Strand teatre, kur dalyvavo virš 1,000 žmonių, pareiškė, kad Sovietų Sąjungoj žydų klausimas senai išrištas.

Sovietų Sąjungoj išnyko žydų baubas su panaikinimui išnaudotojų. Kapitalistai kiršina kitas tautas prieš žydus, kad nutrauktis darbininkų akis nuo tikrųjų kaltininkų—išnaudotojų.

Scena iš Sovietinės filmos, "Cigo nai," kuri bus rodoma Toronte.

MECHANIZAVIMAS KAVALERIJOS BUS "PALAIMINTU" DARBU, SAKO OTTAWOS OFICIERIUS

Generalinio štabo m a j oras Bradbrooke, kalbėdamas Kanados kavalerijos viršininkų susirinkime, Toronte, Royal York viešbutyje, kreipė y p a t ingą svarbą, kad greitai tempu reikalinga mechanizuoti Kanados kavaleriją. Aiškino, kad yra kriminališkas prasižengimas ant didžiai mylimų arklių joti tolimas distancijas su pilna amunicija, tą galima atsiekti su mechaniškais įvedimais. Esą su mechanizacija bus išvengta arklienuos.

Tačiau nei vienas "geraširdis" neprisiminė, kad dar kriminališkesnis prasižengimas varyti į skerdynes niekuo neprasikaltusius darbininkus.

MIESTO PONAI ATSIŠAKO TYRINĖTI SUKTYBES

Toronto, Lapk. 24.—Draugas Tim Buck, darbininkų kandidatas į kontrolierius, iškėlė viršun suktybes nekurių Hydro-Electric komisijos narių, bet miesto ponai nenori tyrinėti. Su ranka numojo ir tiek. Senas reikalas, pareiškė majoras Robbins.

Draugas Tim Buck turi ant rankų dokumentus, po kuriais pasirašęs Hydro garažo tarnautojas, George H. Edwards. Sulygtų d o k u m e n t ų, Mr. Loftus Reid, vienas iš Hydro viršininkų, per keturius metus išleides ant automobilių \$9,261.70. Per vienus 1933 metus jis išvažiavęs 14,000 mylių. Tankiai važiuodavęs į Suvenytas Valstijas. 1931 metais per liepos mėnesį jis pravažiavęs \$353.76.

Hydro skaitosi miesto nuosavybe. Vadinasi, tie ponai visuomenės turtą naudoja savo reikalams.

Stewart Smith Kalbės Lietuvių Parengime

Toronto, Lapk. 25.—Šiandien sužinota, kad draugas Stewart Smith, darbininkų kandidatas į aldermanus penktam varde, kalbės lietuvių parengime lapkričio 29 dieną, sekmadienį. Visi torontiečiai ateikite pasiklausyti. Jis kalbės Toronte miesto tarybos rinkimų klausimu, kuris visiems labai opus.

Susirūpino Miesto Ponai Šunų Parodoj Nelaimė

Aną dieną ponis Knight nešėsi glėbyje į žieminę parodą šunytį, kurį ji vadina pasaulio šunų aristokratu, o tuom laiku, kaip ji vadina, ėjo koks tai nudriškėlis apie 25 metų amžiaus ir iš užpakalio su adata įdūrė į slauinį. Įdūręs į slauinį vyras įsimaišė tarp kitų ir prasišalino. Sužeistoji ponis suvo draugei tik suspėjo pasakyti apie įdūrimą ir susmuko ant žemės su "aristokratu" rankose.

Nuvežus į ligoninę daktaras atgaivino. Pati ponis sakosi, kad per nekuri laiką jos koja buvo pusiau paraližuota. Gydžiusis daktaras mano, kad adata buvo užtaisyta narkotikais: morfinu ar heroinu. Sako, kad tais skysčiais užtaisyta adata ir įleista į žmogaus kūną už 15-20 minučių iš žmogaus atima sąmonę iki atgaivinimo su medikališka pagalba. Tačiau per ponios rūbus negalėjęs didelę dozą tu lašų įleisti.

Ponia ligoninėj kiek atsipėkėjęs tuojau klausinėjo, kas atsitiko su jos "aristokratu." Daktarams paaiškinus, kad "aristokratas" laimėjo dovaną, ji pradėjus eiti geryn.

Tuo klausimu susirūpino visi miesto ponai: majoras, policijos viršininkas Draper ir kitos aukštos asabos. Prižadėjo kriminalistą greitai ateity sučiupti. Kas jis per vienas buvo, nepajęgia nustatyti. Ar tik nebus kito tokio "aristokrato" savininkės nusamdytas asmuo, kad pamaišytų jos atėjimą ir tokiu būdu laimėti už savo "aristokratą" dovaną?

Paieškojimas

Paieškau Povilo Sindiko. Prašau atsišaukti, ar pranešti, jei kas žino. Turiu svarbų reikalą. Andrušėnas 16 Land Str. Hamilton, Ont.

Čepajevs Sudburyje

Sudbury, Lapk. 20.—Lapkričio 24 dieną Regent teatre bus rodoma sovietinė film Čepajevs (Midnight Show). Kiekvienam darbininkui vertėtų pasižiūrėti, nes ši film labai įdomi. Gautas pelnas skiriamas organizaciniams reikalams.

Lietuviška Valgių Krautuvė ir Restorantas

663 QUEEN ST. W., TORONTO
Atidariau valgomųjų daiktų krautuvę. Užlaikau visokios rūšies mėsas ir kitus valgomuosius produktus. Taipgi nepertrauksiu restoranto patarnavimo. Lietuviai, kurie perkate valgomuosius produktus ir einate valgyti į kitus restorantus, prašomi užteiti, su malonumu patarnausime. Pristatome į namus. Telefonuokit: AD 1528 Savininkas J. Kamičaitis

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

ATIDARYS DIDELĮ BOTANIKOS SODĄ

Sovietų mokslinė akademija užbaigė planus visasajunginiam botanikos sodui, kuris bus atidarytas 1940 metais Maskvoje. Sodas užims 1,000 akrų žemės plotą, tai yra du kartu didesnį plotą, negu užima garsusis Kew sodas, Londone.

Medžiai ir kiti augalai bus atvežti iš viso pasaulio dalių, pasodinti tam botanikos sode, ir jų augimas bus pritaikintas prie jiems reikiamų apystovų.

DVIEJŲ SVARBIŲ FABRIKŲ PENKMETINĖS

Karkovo traktorių fabrikas ir Stalino vardo automobilių fabrikas Maskvoje neseniai paminėjo savo penkmetines sukaktuves. Laikė penkių metų produkcavimo pirmasis pagaminimo 160,000 traktorių, o paskutinisys 121,000 trokų.

Karkovo traktorių fabriko istorija parodo didelius atsiekimus Sovietų Sąjungos industrizacijoj. Jam pirmose dienose buvo suteikta pagelba iš senesnio brolio, Stalingrado traktorių fabriko. Tačiau už septynių mėnesių nuo fabriko atidarymo, jau buvo pasiekta produkcija 100 traktorių į dieną. Bet per penkių metų laikotarpį milžiniškai išsivystė mechanizmo ir produkcijos pagerėjimai. Elektrinė jėgos kiekis per tą laikotarpį pasidaugino vienuolika kartų. Kiekvieno darbininko produktyvškumas pasidaugino keturis kartus, su tuo pakilo ir jo uždarbis.

Per 1932 metus fabrikas padarė 16,000 traktorių, o 1937 metais 41,000 traktorių. Pasckmėje darbininkų produkcijos ir prityrimų pakilimo, daugelis darbininkų persikėlė į jaunesnius fabrikus, kaipo prityrę darbininkai, ir suteikė galimybę vystyti produkciją. Be to, sugadinimų skaičius sumažėjo nuo 75 iki 85 nuosimčių sulyginant su 1932 metais.

Kuomet statė fabriką, buvo manoma, kad fabrike dirbant dviejoms darbininkų pamainoms bus galima padaryti 145 traktorių, bet atsiradus stakanoviečių judėjimui dabar padaroma 145 traktoriai laike vienos pamainos. Tik per šiu metų laikotarpį fabriko produkcijos pajėgumas pakilo 27.7 nuosimčiais, prie to pačio skaičiaus darbininkų.

Per penkių metų laikotarpį fabrikas sugrąžino didelę dalį įvesdintų pinigų. Padarytieji traktoriai, kombainams ir kitiems industriniams reikalams motorai, rezervinės mašinų dalys ir kiti produktai verti 1,030 milijonų rublių. Tas reiškia, kad kiekvienas išleistas rublis sutvėvė už šešis su puse rublio vertės produktų.

STALINO VARDO AUTOMOBILIŲ FABRIKO ISSIVYSTIMAS

AMO automobilių fabrikas išsivystė iš mažos dirbtuvėlės, kurioje didžiojo karo metu buvo sustatomos iš užsienio importuotos automobilių dalys. 1929-1931 metais maža dirbtuvėlė buvo perbudavota į didelį Stalino vardo automobilių fabriką ir įstatyta moderniška mašinerija.

Kuomet buvo statomas fabrikas, buvo manoma jame pagaminti per metus 25,000 trokų.

1932 metais buvo pagaminta tik 15,149 trokai, tačiau per šiu metų pirmuosius devynius mėnesius jau buvo pagaminta 33,072 mašinos. Taipgi fabrikas buvo pastatytas gaminti dviejų su puse tonų pajėgumo trokus, bet dabar gamina trijų tonų pajėgumo. Pradėta gaminti ir su trijų tonų ašimis trokus.

Abejuose fabrikuose, minint penkmetines sukaktuves, vedama žymus perbudavojimas. Karkovo fabrikas, vietoje ant ratų važiuojančių, gamina didelę dalį vikšrų varomų traktorių. Antroji Stalino vardo automobilių fabriko rekonstrukcija pavers fabriką vienu iš didžiausių automobilių fabriku pasaulyje.

TOBULINA DURPIŲ GAMYBĄ

Sovietų Sąjungoje šiais metais pagaminta apie 20 milijonų tonų durpių, kurios industrizacijai suteiks 25 nuosimčius reikiamą kuro. Kaip visoje industrizijoje pagerinti gamybos metodai, taip ir durpių industrizacijoj vykko milžiniški pakeitimai. Prie kasimo naudojamos vandens nu-traukimui dūdos ir įvestos džiovinimo pasūiūs.

Durpių industrizacijoj įvedimas mašinų davė šaliai galimybę numuštėti net 75 nuosimčiais gamybos išlaidas. 1920 metais milijonui tonų durpių pagaminimui reikėjo 22,000 darbininkų, o labar, įvedus mašineriją, reikalinga tik 8,000 darbininkų.

NUTEISTI 26 KOMISARŲ NUZUDYMO DALYVIAI

Mėnuo laiko atgal Turkmenistano sostinėj, Aškabado mieste, specialė aukščiausio teismo kolegija teisė Jakukin ir Zimintsky už dalyvavimą 26 komisarių nužudyme, Bakų mieste, 1918 metais, ir septynių Lenkorano bolševikų sekančiais metais. Jakukin tapo nusmerktes sušauktyti ir Zimintsky 10 metų kalėti.

Kaipo komendantas kontrovincinio padalinio, ir vėliau komandierius Krasnovodsko, Jakukinas atktyviai dalyvavo sušmime ir sušaudyme Bakų komisarių. Zimintsky buvo adjutantu Krasnovodsko stoties komendantas. Abu pasmerktieji buvo intervencijonistų inteligentiškos tarnybos agentais.

Praslinkus civiliiui karui abu slapstėsi įvairiuos Sovietų Sąjungos miestuose.

BAUS UZ BŪSIMŲJŲ MOTINŲ DISKRIMINAVIMĄ

Sovietų Sąjungos Centralinis Pildomasis Komitetas ir Liaudies Tarybų Komisaraiats paskelbė, kad baus visus tuos, kurie mėgins darbe diskriminuoti neščias moteris. Toki prasižėgiai bus baudžiami pagal kriminališkių įstatymų kodus.

Mėginanti atsakyti del neštamų moteriai darbą, arba sumažinti jos atlyginimą, bus pastatyti prie pataisos darbo nedaugiau šešioms mėnesiams, arba nušauti 1,000 rublių. Atsitikime, jeigu įstatymų laužymą pakartotų, pabauda gali būti padidinta iki dviejų metų.

PAGAMINTI VALGIAI LENGVINA VIRTUVIŲ DARBUS

Paskutiniu laiku sparčiai pralėjo didėti Sovietų Sąjungoje valgomųjų produktų ištekliai. Produktų krautuvėse yra didžiausias pasirinkimas ir visi paruošti galutinam pagaminimui. Kiekvienoje krautuvėje yra po keliolika rūšių paruoštų mėsų, kurios sudėtos sulyg moderniškausių sanitarinių reikalavimų.

Fabrikinės virtuvės, prezeravimo ir įvairių maisto produktų paruošimo fabriki daktarų priežiūroje valgomuosius produktus turi gražiai sudėti į bakšelius ir siunčiant į smulkesnes krautuves juos užantspauduoti, pridėti pažymėjimus, kada maistas buvo sutaisytas. Tokių krautuvė ir fabriki kasdien atsiandą didesnis skaičius. Tas žymiai mažina darbus privatinėse virtuvėse.

PERSTATYMAS

Lapkričio 29 Dieną, Sekmadienį, 6 Denison Ave., Dramos Grupė Perstatys 3-ju Veiksmų Dramą

"MILIJONAI VANDENYJ"

Įdomus veikalas. Visi pasistengkite pamatyti, nemačiusieji gailėsitės. Perstatymo įėjgos yra skubiai reikalingos užmokėti rendai už svetainę.

Ant tos dienos buvęs ruoštas koncertas atidėtas trims savaitėms vėliau.

Kviečiame visus Toronte ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir pamatyti šią dramą. Pradžia 8 val. vakare. Laisva įžanga. Dramos Grupė

Naujausia Sovietų Sąjungos Filma Toronte

Garden Teatre (Spadina ir College)

TIKTAI VIENĄ SAVAITĘ LAPKRIČIO 30—GRUODZIO 5
Naktinis Rodymas Lapk. 29. Dieninis Trečdienį ir Seštadienį
Bus Rodoma Po Tris Rodymus Per Naktį—Nuo 6 v. v. iki 12
Prie to dar bus rodoma "Diena Maskvoj"

"Priekalas"

"PRIEKALAS" 1937 metais rūpinis dar plačiau nušvieti socialistinį SSRS gyvenimą, duodamas nuodingų straipsnių, aprašymų, bruožų, vaizdėlių ir t.t. Plačiai ir sistematiškai "Priekale" bus nušviečiamas SSRS lietuvių darbo masių gyvenimas.

"PRIEKALAS" yra vienintelis žurnalas, kuris atyčdžiai seka Lietuvos politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, darbo masių kovą, Lietuvos spaudą, literatūrą ir t.t. 1937 m. šiu klausimų gyvdimams ir nušvietimams "Priekale" bus dar sistematiškesnis ir pilnesnis. Visi, ką įdomauja Lietuvos gyvenimas, negali apsieiti be "Priekalo". "PRIEKALAS" ypatingos domės kreipia lietuvių revoliucinės literatūros vystimui. "Priekale" bendradarbiauja visos geriausios lietuvių revoliucinės literatūros jėgos. 1937 m. "Priekale" specialiai bus pažymėtos 100 metų Puškino mirties ir 20 metų J. Janonio mirties sukaktuves.

"PRIEKALAS" 1937 m. daugiau rašys apie lietuvių darbo masių gyvenimą Amerikoj, Pietų Amerikoj, Kanadoj ir t.t.

"PRIEKALAS" 1937 m., nesumažindamas savo dydžio, duos keliavienam numerį papildomai ketelį puslapių vaizdžių iliustracijų specialiam popierių.

Paraginkit užsisakyti "Priekalą" 1937 m. savo draugus ir pažįstamus. Visi, kas užsisakys ligi 15 sausio 1937 m. "Priekalą" visiems metams, gaus dovanai (sulyg pasirinkimo) vieną iš šių knygų:

- 1. K. Marksas ir F. Engelsas "KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS"
- 2. A. J. Višniskis "KALTINIMO KALBA TROCKISTŲ-ZINOVJEVIČIŲ TERORISTINIO CENTRO TEISME"
- 3. V. Leninas "IMPERIALIZMAS, KAIP AUKŠČIAUSIAS KAPITALIZMO LAIPSNIS"
- 4. J. Stalinas "DEL LENINIZMO KLAUSIMŲ"
- 5. J. Stalinas "MARKSIZMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS"
- 6. Janonio raštai.

Kas surinks nemažiau 10 metinių ar 20 pusmetinių prenumeratų, gaus premijas.

"Priekalo" kaina 1937 m. pasilikta ta pati:
SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. štaurės ir Pietų Amerikoj, Anglijoj ir kit: metams—1 dol.; 6 mėn.—50 c.; atekiras ekz.—10 centų.
Išsirašyti "PRIEKALĄ" ir visais reikalais kreiptis: Ul. 25 Oktabria 7. Išd-vo Inostrannich rabočich v SSRS, "Priekalas".
Amerikoj "Priekalą" galima užsisakyti per "Laisvę": 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.
Kanadoje per Liaudies Balso administraciją.

